



Lipovské listky



Obsah

55 / Prosinec 2018

- Očima starosty a jeho poděkování
- Rekonstrukce koupaliště
- Informace pro občany
- ZŠ a její pohled do budoucnosti
- Umístění žáků v soutěžích 2018/2019
- Už se chýlí další rok – zbývá jenom malý krok
- DSO Mikroregion Hornácko
- Uklidíme svět, uklidíme Česko, uklidíme Lipov ...
- Mimořádný úlovek v lipovské honitbě
- Hasičský sbor oslavil 130 let svého trvání
- Klub zdravotně postižených občanů Lipov
- Charita - pečovatelská služba
- Nejenom s námi omládnete
- Okénko do knihovny
- Tajenka
- Z pera mladých čtenářů
- Nové knihy
- Krvavé jahody
- Ocenění lipovských vín
- Hornácký košť piva
- Ohlédnutí za všesokolským sletem
- 100. výročí založení TJ Sokol Lipov
- Ze starých letopisů
- Lipovjan
- Sboreček žen z Lipova
- 45. výročí Lipovjanku
- Kulturní komise
- Jubilanti 2019
- Vítání občánků
- Seznam akcí v Lipově
- Hrstka veršů
- A tam hore, na salašu



Vážení spoluobčané, milí Lipovjané! Úvodem bych Vás chtěl především všechny pozdravit jako nově zvolený starosta obce Lipov. Jak je všeobecně známo, ve dnech 5. a 6. října letošního roku proběhly komunální volby, ve kterých jste svými hlasy rozhodli o novém složení patnáctičlenného Zastupitelstva obce Lipov na volební období 2018-2022, v němž má každá ze sedmi kandidujících stran své zástupce. Oproti minulému období zasedne v novém zastupitelstvu pět nových zastupitelů.

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva dne 1. 11. 2018 pak zvolilo pětičlennou radu obce, která bude pracovat v následujícím složení: JUDr. Ladislav Čerešňák – starosta, Ing. Jan Miškeřík, MBA – místostarosta, Ing. Bohumil Jagoš – člen rady, Martin Jegla – člen rady a Jiří Zubatý – člen rady. Pevně věřím, že rada obce v tomto složení bude jakožto výkonný orgán kvalifikovaně rozhodovat, řídit a spravovat obec k jejímu rozvoji a ku prospěchu všech občanů. Vzhledem k tomu, že letošní rok je

rokem volebním, kdy jedno volební období skončilo a nové začíná, je zde důvod se zamyslet a zhodnotit, co se za uplynulé čtyři roky podařilo v obci vybudovat a zrealizovat a naopak jaké cíle, úkoly a výzvy nás v nadcházejícím období čekají. Určitě nejvýznamnější a také nejvíce finančně náročnou akcí byla rekonstrukce koupaliště, o které píše místostarosta obce Ing. Miškeřík samostatně ve svém příspěvku. Kromě této rozsáhlé investice byla realizována celá řada dalších projektů, jejichž soupis níže přikládám:

Investiční akce obce Lipov realizované ve volebním období 2014 – 2018				
Projekt	Rozpočtové náklady celkem	Dotace	Vlastní zdroje z rozpočtu obce, úvěr	rok
Snížení energetické náročnosti budovy nákupního střediska v Lipově + nátěry a oprava čela budovy	3 463 807	1 639 489	1 824 318	2014-2015
Dokončení územního plánu obce	255 000	0	255 000	2014-2016
Nákup pozemků a skladu v areálu železniční stanice Lipov	837 020	0	837 020	2015
Zvýšení funkčnosti RBC3 Háje v k.ú. Lipov	432 073	432 073	0	2015
Vodní plocha - mokřad Lipov (LBC Rybník)	9 555 000	9 555 000	0	2015
Rekonstrukce sokolovny	4 212 800	0	4 212 800	2015
Opravy drenážních systémů	340 000	0	300 000	2015-2017
Ozvučení sokolovny	218 000	0	218 000	2016
Kanalizace ulice k nádraží	1 845 000	1 291 000	554 000	2016-2017
Nákup dopravního automobilu – jednotka SDH	880 000	490 000	390 000	2017
Nákup rypadla JCB	877 000	0	877 000	2017
Dětské hřiště Lipov	505 780	354 000	151 780	2017
Projektová dokumentace na zateplení DPS	186 000	0	186 000	2017
Nákup vysavače listí	85 000	0	85 000	2017
Nákup „Hnojště“ LIPOV + zřízení kompostárny	816 000	0	816 000	2017-2018
Studna a přípojka zavlažování fotbalového hřiště	105 000	0	105 000	2017-2018
Výkup pozemků a zpracování projektové dokumentace na vybudování sběrného dvora	478 000	0	478 000	2017-2018
Zalesnění LES 10	368 800	294 300	74 500	2017-2018
Koupaliště Lipov - rekonstrukce včetně projektu	24 610 000	1 000 000	23 610 000	2017-2018
Propojení hlavního náměstí se sokolovnou	857 000	0	857 000	2018
Lipov Kanalizace II. Etapa - stoka H, B1	7 860 800	5 503 000	2 357 800	2018

Na základě shora uvedeného výčtu investičních akcí lze konstatovat, že v letech 2014 – 2018 byly realizovány investice a projekty v celkovém objemu 58,9 mil. Kč, na něž byly získány dotace v rozsahu 20,5 mil. Kč. Je zřejmé, že v uplynulém volebním období se toho podařilo v obci vybudovat skutečně

hodně. Všechny investiční akce si vyžádaly nejen poměrně vysoké finanční náklady, ale také hodně časově náročné a zodpovědné práce, za kterou chci poděkovat všem členům minulého zastupitelstva, obecní radě, ale zejména bývalému starostovi obce panu Miloslavu Jagošovi, který funkci starosty

vykonával v letech 2013 – 2018 a na jehož bedrech ležela hlavní část zodpovědnosti za tyto akce. Využívám této příležitosti a panu Miloslavu Jagošovi děkuji za jeho poctivou a obětavou práci pro obec Lipov a na zaslouženém odpočinku mu přeji hlavně pevné zdraví, štěstí a spokojenost.

Pokud se týká plánovaných investičních akcí obce Lipov na rok 2019, se kterými je kalkulováno v připravovaném rozpočtu obce na nadcházející rok, lze jmenovat zejména akci kanalizace – III. etapa (část Sokolovna, Pastýrně, Městečko) s předpokládanými rozpočtovanými náklady 10 mil. Kč a předpokládanou dotací 6,8 mil. Kč, dále je to oprava komunikací v části Drahy s rozpočtovanými náklady 0,5 mil. Kč, vybudování polní cesty mezi firmami Gamanova s.r.o. a Agrolip, a.s. s rozpočtovanými náklady 2,6 mil. Kč, výstavba sběrného dvora s rozpočtovanými náklady 5,3 mil. Kč a s předpokládanou dotací 3,2 mil. Kč,

další investiční práce na koupališti (zdroj vody, zavlažovací systém, oplocení, výsadby) s rozpočtovanými náklady 0,8 mil. Kč, zpracování projektové dokumentace na chodník k Padělskému mlýnu včetně výkupu pozemků s rozpočtovanými náklady 0,1 mil. Kč a vybudování nové asfaltové cesty v Nové ulici ke koupališti s rozpočtovanými náklady 1,8 mil. Kč. Celkové rozpočtované investiční náklady akcí a projektů plánovaných na rok 2019 tak činí 21,1 mil. Kč s předpokládanými dotacemi v rozsahu cca 10 mil. Kč. Není toho málo, co nás tedy v roce 2019 čeká, avšak věřím, že společným úsilím a pracovním nasa-

zením, se nám podaří vytýčené cíle splnit. Nově zvolenému zastupitelstvu a členům rady obce přeji hodně úspěchů, elánu a dobrých rozhodnutí v zájmu obce a našich spoluobčanů. Vzhledem k tomu, že jsme již vstoupili do období adventu, který je dobou zklidnění, zamyšlení, dobročinnosti a radostného očekávání příchodu Vánoc a rok 2018 se již nezadržitelně blíží ke svému konci, chtěl bych všem našim občanům popřát klidné a spokojené vánoční svátky prožité v kruhu svých nejbližších a do nového roku hlavně hodně zdraví, štěstí a úspěchů.

JUDr. Ladislav Čerešňák, starosta obce

Zastupitelstvo obce Lipov – volební období (2018-2022)

- JUDr. Ladislav Čerešňák, starosta
- Ing. Jan Miškeřík, místostarosta
- Martin Jegla, radní
- Ing. Bohumil Jagoš, radní
- Jiří Zubatý, radní
- Mgr. Petr Galečka, zastupitel, předseda Školské a kulturní komise
- Ing. Oldřich Glogar, zastupitel, člen Kontrolní výboru
- Tomáš Hudeček, zastupitel, předseda Kontrolního výboru
- Ing. Lenka Kadubcová, zastupitelka, členka Finančního výboru
- Petra Maňáková, zastupitelka
- Michal Páč, zastupitel
- Jan Sečkař, zastupitel
- MDDr. Bc. Petr Sládek, zastupitel, člen Finančního výboru
- Vít Strachota, zastupitel, předseda Finančního výboru
- Pavel Štípský, zastupitel



Koupaliště Lipov

Historie Lipovského koupaliště začíná v první polovině 70. let 20. století, kdy se rozhodlo o realizaci výstavby. Budování koupaliště probíhalo postupně v rámci akcí „Z“. Provoz koupaliště byl zahájen v roce 1983 a trval až do roku 2016, tj. celkem 34 sezón. Původní bazén měl rozměry cca 50 x 22 metrů s hloubkou 1,2 až 4 metry a dále bylo k dispozici velké kruhové brouzdaliště. Povrch bazénů byl betonový s polyuretanovým nátěrem. Brouzdaliště pak bylo později foliované. Po roce 1990 až do roku 2016 zajišťoval provoz koupaliště Sokol Lipov.

Od počátku 21. století začalo být koupaliště zastaralé. Zpřísnily se normy na jeho provoz a Okresní hygienická stanice Hodonín povolovala provoz jen s podmínkou další postupné modernizace a obnovy zařízení. V roce 2007 byl zpracován první projekt, který řešil areál komplexně, včetně restaurace, wellness-centra a ubytování s tím, že by se na financování projektu využily dotační zdroje z Evropské unie. Vzhledem k finanční náročnosti projektu se uvažovalo o rozdělení investice do více etap, dle možností obce

a úspěšnosti při získání dotací z EU. Žádosti o dotace, které byly podávány opakovaně, však nebyly bohužel schváleny a projekt se nerealizoval. Byla dokonce zpracována nová varianta projektu s řešením biotopu v roce 2012, ale ani na tuto variantu obec nezískala dotace, takže projekt nebyl realizován.

Od roku 2014 byly zcela vyjmuty možnosti financování tohoto typu projektů z evropských fondů, a proto musela obec hledat nové varianty řešení osudu koupaliště v Lipově. Bylo jasné, že dotační zdroje jsou omeze-

né a veškerá finanční zátěž investice by byla v režii obce. Vzhledem k finanční náročnosti projektu zpracovala rada obce analýzu dvou variant řešení:

1. Varianta - výstavba biotopu.
2. Varianta - zachování stávající varianty chemického čištění s tím, že by se zmenšila velikost plaveckého bazénu a brouzdaliště a strojovna by se přesunuly do části stávajícího bazénu.

Ekonomicky výhodnější vycházela 1. varianta s biotopem, kterou zastupitelstvo obce zamítlo z důvodu vysokých rizik s kvalitou vody a životností celého systému, který ještě není dlouhodobě nikde ověřen. Zastupitelstvo obce se tedy rozhodlo pro 2. variantu a nechalo zpracovat projektovou dokumentaci s technologií chemického čištění. Na zpracování projektové dokumentace byla ve výběrovém řízení vybrána firma Centroprojekt group, a.s. Při zpracovávání podkladů pro provádění projektu a provedení analýzy bylo projektantem navrženo alternativní řešení bazénu v nerez, které bylo jen o cca 1 mil. Kč dražší než původně uvažovaný foliovaný povrch bazénu. Tento minimální rozdíl byl dán jednak poklesem ceny nerez a dále menšími náklady na stavební připravenost bazénové vany. Konečnou variantu s nerezovým bazénem tak zastupitelstvo odsouhlasilo v roce 2017, kdy byl dokončen projekt a provedeno výběrové řízení na dodavatele stavby „Rekonstrukce a stavební úpravy bazénu a technologické části koupaliště Lipov“. O výběru této varianty rozhodla zejména kvalita povrchu s dlouhou životností, která výrazně převyšuje životnost foliovaných bazénů.

Stavbu provádělo sdružení firem společnost „Koupaliště Lipov – společnost CENTROPROJEKT, VANTO“, která se stala vítězem výběrového řízení s nejnižší nabídkovou cenou. Stavba byla realizována od 03/2018 do 07/2018. Zkušební provoz koupaliště byl zahájen dne 20.7.2018. Cena stavby byla 19,37 mil. Kč. Na tuto akci se podařilo získat mimořádnou do-

taci z Jihomoravského kraje ve výši 1 mil. Kč.

Kromě rekonstrukce bazénů a technologické části byla provedena rekonstrukce sociálního zázemí koupaliště, které bylo rozděleno na dvě stavby:

- 1.) „Rekonstrukce a stavební úpravy bazénu a technologické části koupaliště Lipov – objekt SO 08 část šatny, WC“ – realizační cena stavby 1,924 mil. Kč.
- 2.) „Rekonstrukce a stavební úpravy bazénu a technologické části koupaliště Lipov – objekt SO 08 část bufet“ s pergolou a venkovním posezením – realizační cena stavby 1 mil. Kč.

Obě výše uvedené části stavby realizovala firma Vít Strachota na základě provedeného výběrového řízení.

Kromě výše uvedených firem se na stavbě podíleli i přímo zaměstnanci obce Lipov, kteří provedli kanalizační přípojku, oplocení, pokládku travního koberce a terénní úpravy.

Obec Lipov plánuje další zatraktivnění areálu i v následujících letech. Vše záleží na finančních možnostech. V příštím roce bychom minimálně chtěli dokončit oplocení areálu, vybudovat zavlažování, provést úpravu zeleně a posílit zdroj vody. V dalších letech pak plánujeme vybudovat skluzavku u velkého bazénu a vybudovat nové beachvolejbalové hřiště.

Zkušebnímu provozu koupaliště přálo letošní mimořádně teplé počasí. Koupaliště bylo otevřeno od 20.7. do 31.8.2018. Celkový počet návštěvníků byl 10.773 za 37 provozních dní. Průměrná denní návštěva byla 291 osob, maximální denní návštěvnost byla 693 osob dne 4.8.2018, nejméně návštěvníků přišlo poslední den, tj. 31.8.2018 - pouze 2 osoby.

Parkování návštěvníků komplikovala během zkušebnímu provozu koupaliště souběžná stavba kanalizace v ulici ke koupališti a s tím související deponie zeminy a suti na stávajícím parkovišti. Stavba bude na jaře 2019 dokončena s novým živým povrchem, což opět přispěje k zatraktivnění této části obce.

Ohlasy návštěvníků lze hodnotit vesměs kladně. Jednalo se o zkušební provoz, přijali se noví sezónní zaměstnanci a brigádníci. Bylo zjištěno plno nových poznatků, které je potřeba doladit do příští sezóny v roce 2019, na kterou všechny srdečně zveme. Tato sezóna bude již plnohodnotná, s předpokládaným zahájením začátkem června 2019. Provozovatel koupaliště obec Lipov srdečně zve k návštěvě občany obce Lipov, okolních obcí a návštěvníky regionu.

Lipovské koupaliště se nachází v překrásném prostředí podhůří Bílých Karpat u říčky Veličky. Koupaliště leží na trase Strážnické vinné cyklostezky. Je to jediné koupaliště na Horňácku. Jedná se o významné místo regionu v oblasti sportovního a rekreačního vyžití. Věříme, že tato velká investice přispěje k zatraktivnění obce Lipov nejen pro občany obce, ale i pro ostatní návštěvníky z okolních obcí a podpoří rozvoj cestovního ruchu v regionu.

Technické a provozní údaje o lipovském koupališti:

- Pro sportovní nadšence je zde k dispozici plážový volejbal.
- Před koupalištěm jsou dostatečné parkovací plochy.
- Provoz koupaliště v letním období roku od června do září dle klimatických podmínek.
- Předpokládaná provozní doba v hlavní sezóně od 10:00 do 20:00 hodin.
- Velký nerezový bazén koupaliště má rozměry cca 33 x 20 m s hloubkou 1,2 – 1,6 metru a nerezové brouzdaliště má rozměry 6 x 6 m s hloubkou 20-40 cm.
- Kapacita vodní plochy koupaliště je 169 osob, okamžitá kapacita areálu je 600 osob. Na tyto hodnoty jsou dimenzovány rekonstruované WC a šatny.
- Pro návštěvníky je k dispozici bufet s venkovním posezením
- Byly zřízeny informační stránky: <http://www.koupaliste-lipov.cz/>



Pohled z ptačí perspektivy – bazénová část koupaliště v harmonii s okolní přírodou. Vpravo je vidět tok říčky Veličky a okolní les



Slavnostní otevření koupaliště proběhlo dne 19.7.2018 za přítomnosti zastupitelů a zaměstnanců obce



Pohled z ptačí perspektivy – bazénová část koupaliště



Pohled z ptačí perspektivy – celý areál koupaliště



Nerezové brouzdaliště 6 x 6 m se skluzavkou a stříkající rybou



Nerezový plavecký bazén 33 x 20 m



V přední části bufet, v zadní části šatny, WC a kancelář plavčíků



Vlevo v přední části šatny a WC, v zadní části bufet a vpravo zastřešená pergola s posezením bufetu

SBÍRKA OŠACENÍ v naší obci pro DIAKONII BROUMOV

STŘEDA 23.01.2019 od 15:00 do 17:00 hod před OÚ:

veškeré letní a zimní oblečení (dámské, pánské, dětské), lůžkoviny, prostěradla, ručníky, záclony, hračky nepoškozené, vatové a pérové přikrývky, polštáře a deky, peří, kabelky, batohy, knihy a jiné. Vše řádně zabalené v pytlích nebo v krabicích.

Sdělení Okresního soudu v Hodoníně k řízením v péči o nezletilé děti

Okresní soud v Hodoníně sděluje, že od 01.09.2018 mění dosavadní praxi v opatrovnickém řízení, konkrétně v řízeních, týkající se úpravy výchovy a výživy nezletilých dětí a styku s nimi. V souvislosti s tím žádá soud všechny rodiče, podávající k soudu návrh na úpravu těchto záležitostí, aby:

1) V návrzích vždy uváděli telefonický kontakt (mobilní telefon) na oba rodiče

2) Počítali s tím, že velmi záhy po podání návrhu bude soud oba rodiče telefonicky kontaktovat a dohodne s nimi další postup.

Respektování těchto pravidel by mělo vést ve většině případů k významnému zkrácení doby trvání řízení, je proto i v zájmu samotných rodičů a jejich dětí. Všem rodičům za jejich respektování soud předem děkuje.

ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov

Na začátku letošního školního roku 2018/2019 usedlo do školních lavic ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov celkem 147 žáků. Počet je stejný jako v minulém roce a předpokládáme, že příští rok zůstane stejný. Prvňáčků je letos 12, nejvíce žáků mají šestáci a sedmáci, každá třída po 24 dětech. Mírně se zvýšil i počet zaměstnanců. Jedná se o dvě asistentky pedagoga, jedna v MŠ a druhá na 1. stupni ZŠ. Koncem roku 2018 končíme s projektem Šablony, ze kterého bylo realizováno doučování dětí, školení a semináře pedagogických pracov-

níků a taktéž chůva v MŠ. Na tento by měl v příštím roce navázat projekt obdobný, který bychom chtěli využít ve stejném duchu. Plánujeme rovněž podat a uskutečnit projekt přes MAS Ostrožsko – Horňácko. Cílem je využít dotačních finančních prostředků k vybudování a vybavení společné učebny dílen a keramiky a modernizovat učebnu informatiky.

Každá škola by měla mít i jasný pohled do budoucnosti. Základní vizí naší školy je vytvořit spolu s dětmi, učiteli, zaměstnanci školy, rodiči a obcí jako zřizovatelem humánní

školu s příznivým vnitřním klimatem zajímavou pro žáky. Školu, která podněcuje samostatnost dětí, umožňuje osvojit si strategii učení a motivaci pro celoživotní vzdělávání, podněcuje žáky k tvořivému myšlení, k řešení problémů, k logickému uvažování, vede je k účinné komunikaci, spolupráci, učí je chránit a upevňovat zdraví. Vytvořit školu, ve které je pamatováno na přátelství, společné trávení volného času, na slušnost, vychovanost a řád. O to se budeme určitě společně snažit.

Petr Galečka

Umístění našich žáků na soutěžích – 2018/19

3. 10. – Půlmaratón E. Zátopka – Hroznová Lhota – 4. místo vesnické školy

(9 – Migotová Anežka, Evják Hynek,
Miškeřík Michal, Štefánek Tomáš
8 – Chrenčík Martin, Joch Tomáš, Kománek Daniel,
Jagošová Elena, Karásková Lenka,
7 – Joch Vojtěch, Kraus Martin, Kadubec Matěj,
Zemánek Tobiáš, Žák Ondřej
6 – Maluš Michal, Maňák Lukáš, Sedlář Martin,

Šimlík Samuel, Krzystková Nikola,
Krzystková Natálie, Maňásková Renáta,
Miškeříková Simona, Kadubcová Tereza)

5. 10. – Zátopkova pětka – Hroznová Lhota – 7. místo vesnické školy

(5 – Kouřil Jakub, Prachař Daniel, Frantová Valerie,
Jagošová Anastázie, Jochová Barbora,
Křížanová Klára, Žáková Renata,
4 – Filka Bronislav, Jandzík Viliam, Kaleta Jan,

Machálek Tomáš, Pavlica Timo,
Jagošová Agáta,
Kolaciová Natálie Marie,
Krausová Marie,
Slováková Ivana, Žáková Linda,
3 – Čápek Adam, Pač Matyáš,
Fuchsová Sofie,
Jurenová Miroslava,
Sedlářová Aneta,
Sedlářová Sabina, Štěpková Nela,
Zubíková Karolína)

3.10. - TRASCO CUP 2018 (gymnastika, společné skladby) – Vyškov

(7 - Tereza Kadubcová - 2. místo)

10. 10. - Přebor jihomoravské soutěžní oblasti ve společných skladbách 2018 (gymnastika, společné skladby) – Brno

(7 - Tereza Kadubcová - 3. místo)

20. 10. - O veselský pohár (gymnastika, společné skladby) – Veselí

(7 – Kadubcová Tereza – 2. místo)

24. 10. - Stolní tenis neregistrovaných – Hodonín - okres

mladší chlapci – **5. místo!!!**

(6 – Maluš Michal, Šimlík Samuel,
7 – Karásek Josef, Štěpka Martin)

mladší děvčata – **2. místo!**

(6 – Kováčiková Nikola
5 – Krzystková Natálie,
Krzystková Nikola)

starší chlapci – **2. místo**

(8 – Jagoš Adam, Kománek Daniel
9 – Miškeřík Michal)

Starší děvčata – **5. místo**

(9 – Karásková Barbora,
8 – Eliašová Marie)

13. 11. – Florbal velký ml. žáci – Velká nad Veličkou, okrsek – 3. místo

(6 – Jagoš Filip, Maluš Michal,
Maňák Lukáš,
Šimlík Samuel, Švrček Filip,
7 – Joch Vojtěch, Kadubec Matěj,
Zemánek Tobiáš, Karásek Josef,
Štěpka Martin, Žák Ondřej)

17. 11. – Sametová stuha (gymnastika, společné skladby) – Brno

(7 – Kadubcová Tereza – 3. místo)

20. 11. – Florbal velký st. žáci – Velká nad Veličkou, okrsek – 4. místo

(8 – Chrencík Martin, Kománek Daniel,
Jagoš František, Joch Tomáš
9 – Nálepa Bronislav, Mikéska Erik,
Miškeřík Michal, Evják Hynek)

22. 11. – Florbal velký ml. žákyně – Damboříce, okres – 5. místo

(6 – Slezáková Nela, Zavadilová Karolína,
Maňásková Renáta, Miškeříková Simona,
7 – Hořáková Johanka, Ilášová Aneta,
Dostálová Šárka, Sečkařová Tereza,
8 – Karásková Lenka)



Program VIS Bílé Karpaty (Nová Lhota)



Stolní tenis (Hodonín)



Zátopkova pětka (Hr. Lhota)



Zátopkův půlmaraton (Hr. Lhota)

„... Už se chýlí další rok - zbývá jenom malý krok...“

.....ano, už jenom malý krůček a zase budeme psát novou číslici na konci letopočtu – zase přivítáme rok nový.

Dříve jsem si pokaždé v zamyšlení říkala: „CO NOVÉHO NÁM DALŠÍ ROK PŘINESE?“ Přiznám se, že nyní jsem tu otázku rozvinula: „.....A CO SI TEN NASTÁVAJÍCÍ ROK ODNESE?“ S příchodem adventních dnů mě vždycky pohladí neviditelná ruka něžně nadpřirozeného tajemna, očekávání, rozjímání, a přiznám se, že i drobátko melancholie přiletí.

O „školičkových“ aktivitách jsem se určitě zmiňovala v minulém příspěvku, ale uuuuuurčitě ne o školním výletu z konce minulého školního roku. A právě vzpomínka na tenhle výlet je hoooooodně krásná, ale právě i trošičku posmutnělá. Navštívili jsme s dětmi Selský dvorek v Kněždubě. Vzhledem k tomu, že domek, ve kterém se nachází Selský dvorek, je rodným domem naší maminky Šantavé, rozené Křížanové. Dožila v něm maminka sestra – teta Marinka. Pár let nechávali majitelé domek stát neobydlený – pouze s nutnými opravami. Poté byla chaloupka prodaná. Srdíčko mně tlouklo až v krku, když jsme u domku vystoupili z autobusu. Aaaaaach, jaká smutná nostalgie mě přepadla a jaká radost následovala po otevření vstupních vrat. S hlubokou úctou jsem smekla před novými majiteli. Tahle chaloupka ani lepší majitele snad nemohla dostat. Všechno zůstalo zachované, ve starém stylu zrenovované a hlavně duch téhle chaloupky a rodiny Křížanů zůstal zachovaný.

....dvorek je s původním kamenným dlážděním, dřevěný krmník pro pašika zůstal, maštal se vším pradávným zařízením zůstala, pumpa, dokonce hnojště je zachované. Nádherné dřevěné stropy v domečku podpírají i nadále střechu. Z tmavé komory udělali noví majitelé skvostnou ložnici a v kuchyni znovu vystavěli pec. ...a duch domečku vzrůstá tím, že

jsou zde vzpomínané a uctívány všechny pra pra prastaré tradice venkova a tím, že majitelé všechny tradice s láskou a něhou zpracovali do vzdělávacích programů pro děti, studenty a ostatní veřejnost.

Měli jsme možnost, vybrat z nabízených témat. Z maličkých dětí byli na chvíli hospodáři a malé selky, kteří nanosili králíkům seno, nasypali drůbeži, napumpovali vodu na prádlo a velké děti jim mezi tím zadělaly těsto na báleše, které na dvorku na plotně i upekly, potřely povídky a sypané mákem nám chutnaly přímo „božsky“. Pak jsme si pohladili v ohradě i živé kozy a prase a husy a králíky a zasoutěžili. JAAAK? Noooooo, přece hezky venkovsky – nosili pytle „jakoby“ plné obilí a mouky, jezdili na dřevěných konících.....nááááádhra. Nic se zde nedalo koupit, ale srdíčka a hlavěnky si odvezly krásné pohlázení dávných časů. Moc nás mrzelo, že jsme si nestihli včas zamluvit vánoční program – uuuuž měli plno. Toooooo by nás ometly LUCKY, poznaly bychom výrobu slaměných vánočních ozdob, hhhmmmmmm.....snad příště.

Úvodem tohoto příspěvku jsem vzpomněla.....co nám rok dal, ale

i vzal. Mám pocit, že každý rok nám všem ubírá z takové té „národní hrlosti“. Méně a méně se ví o krásných starých moravských a českých tradicích, každým rokem mám pocit, že tyhle tradice a zvyky jsou stále méně a méně uctívány a vzpomínány. Právě ty zvyky a tradice prodlužují dětem pohádkové dětství s vírou v něco nadpřirozeného a lidé se díky těmto tradicím dostávají k sobě blíží. Dneska je to ve velké míře tak, že děti věří na Mikuláše, čerty, anděly, Ježíška, ale především (aby byly uchráněny strachu) vědí, že to jsou převlečení školáci či dospěláci, dárky kupujeme v obchodě..... čemu potom věřit???? Nechme děti trošku báááát, hodně sníííít a ponechme je ještě chvíli v té sladké nevědomosti a víře v cosi tajemného kolem nás. Každá tradice a každý zvyk je opředen nějakým tajemstvím a pověrou a mýty. Přitom z každé tradice a zvyku vyzařuje moudrost našich předků.

Přejeme všem za kolektiv mateřské školy:

HODNĚ ŠTĚSTÍ, ZDRAVÍ, LÁSKU, SVORNOST A V DOMĚ HOJNOST.

Šantavá Dagmar





Mikroregion Hornácko

Mikroregion Hornácko je dobrovolným svazkem deseti obcí (Tasov, Lipov, Louka, Suchov, Velká nad Veličkou, Javorník, Nová Lhota, Kuželov, Hrubá Vrbka a Malá Vrbka) založeným k 1. 4. 1999.

V červenci 2016 se Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Hornácko (DSO) připojil k celostátnímu projektu Svazu měst a obcí ČR a na Hornácku tak vzniklo Centrum společných služeb (CSS). Jeho cílem je vytvořit pro vedení obcí zázemí, které by vedlo ke zkvalitnění a zefektivnění výkonu veřejné správy a veřejných služeb.

Jak tedy CSS pomáhá obci Lipov?

- Díky získané dotaci Ministerstva zemědělství byl plně obnoven Tomčálův kříž v polní trati „Prostřední díly“ v místě křížení bývalých polních cest.
- CSS realizuje projekt financovaný EU, díky kterému vznikne dokument Program rozvoje obce, který určuje strategii rozvoje obce v jednotlivých oblastech a je dnes mimo jiné nutný při podávání žádostí o dotace.
- CSS administruje projekt Šablony pro zjednodušené vykazování, který pro naši ZŠ a MŠ přináší možnost plně financovat činnost školního asistenta a chůvy pro dvouleté děti do MŠ. Dále projekt umožňuje další vzdělávání pedagogů ZŠ, činnost školního klubu pro doučování atd. Na jaře roku 2019 budeme žádat o další dotaci na tuto činnost.
- CSS realizuje projekt Adaptace na klimatickou změnu pomocí zelené infrastruktury, díky kterému se bude v Lipově na různých lokalitách komunitně vysazovat 421 listnatých, zejména ovocných stromů a keřů i za pomoci dětí ze základní a mateřské školy. Projekt je zaměřen na aktivní vytváření opatření na ochranu klimatu.
- CSS v listopadu 2018 pro ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov zpracovalo žádost o dotaci do programu IROP s názvem Cesta ke zkvalitně-

ní výuky. Projekt řeší vznik učebny školních dílen, modernizaci učebny keramiky, bezbariérové úpravy ve školní budově a nákup pomůcek a vybavení odborných učeben.

- CSS ve spolupráci s Renatou Potěšilovou organizuje pro širokou veřejnost odborné vzdělávací semináře s názvem Krojové dílny. Lektorky se snaží všem účastníkům ukázat, přiblížit a co nejvíce předat umění našich předků v oblasti šití a údržby krojů. Další díl proběhl 13.12.2018 od 17:00 v KD ve Velké nad Veličkou.
- CSS zajišťuje pro všechny členské obce DSO povinnou funkci Pověřence pro ochranu osobních údajů.
- CSS je kontaktním místem pro občany, kde se mohou obracet s dotazy na možnosti získání dotací např. z MAS, z dotačních titulů: Dešťovka, Nová zelená úsporám, Kotlíkové dotace apod.

Kontakt na Dobrovolný svazek obcí Mikroregion Hornácko:

Sídlo DSO: Nová Lhota č.p. 355, 696 74 Nová Lhota

Kancelář CSS: Malá Vrbka č.p. 56, 696 73 Hrubá Vrbka

Mgr. Antonín Okénka, MBA. tel.:

724 168 208,

e-mail: starosta.novalhota@seznam.cz

Ing. Petra Jagošová. tel.: 776 722 776,

e-mail: jagosova@hornacko.info

Ing. Daria Říčařová, DiS.

tel.: 777 183 403,

e-mail: ricarova@hornacko.info

Mgr. Jakub Kohút. tel.: 722 184 687,
e-mail: kohut@hornacko.info

UKLIÐME SVĚT, UKLIÐME ČESKO, UKLIÐME LIPOV

V sobotu 7. dubna uspořádala Kulturní a školská komise spolu s Komisí životního prostředí v naší obci akci Uklidme Lipov, která v tento den probíhala ve stovkách obcí v ČR. Přesto, že se jednalo o první ročník úklidu, dorazilo cca 30 občanů obce včetně 6 dětí.

Byly uklizeny lokality:

- koryto Veličky po obou březích od Tasovského brodu po splav u koupaliště
- Borky
- panelová cesta
- kolem hřbitova k Panence Marii
- kolem koupaliště.

Celkem bylo dobrovolníky z řad občanů obce posbíráno cca 600 kg odpadu. V roce 2019 budeme „uklízet Lipov“ znovu a pevně doufáme, že se této pěkné akce zúčastní ještě víc občanů Lipova, kterým není jedno, jak prostředí, ve kterém žijí, vypadá. Do úklidu bychom chtěli zapojit také Základní školu.



Mimořádný úlovek v lipovské honitbě

Dne 14. listopadu 2018 se podařilo ulovit v lokalitě „Špachovina“ fenu psíka mývalovitého o hmotnosti 7,2 kg. Psík mývalovitý, někdy také nesprávně označován jako mývalovec kuní, je malá šelma z čeledi psovitých, která je řazena mezi takzvané invazní druhy. Původní oblastí jeho výskytu byla východní Asie, tj. Japonsko, Korea a Sibiř. Ve 30. letech 20. století byl pro svou cennou kožušinu vysazen v evropské části Ruska a odtud se postupně nekontrolovaně šíří na západ do Evropy. Roku 1955 byl pozorován na Slovensku, později pronikl i do Česka, Německa a Polska. Psík je aktivní v noci, ve dne přespává v noře. Je to jediná psovitá šelma, která přespává zimu. Je výrazně tichý a samotářský. Zajímavostí je, že nedokáže štěkat. Ozývá se pouze vrčením a kvikáním. V Lipově se jedná již o třetí ulovený kus této šelmy, kdy historicky první úlovek byl zaznamenán v roce 2005 a druhý pak v roce 2013.

L.Žák



Hasičský sbor oslavil 130 let svého trvání

V letošním roce si Sbor dobrovolných hasičů v Lipově připomíná významné výročí – uplynulo již 130 let od jeho založení. Historie hasičů v naší obci je velmi bohatá, své o tom vypovídají dochované kroniky, pojďme tedy alespoň na okamžik nahlédnout do minulosti.

Jak tomu bylo před 130 lety? Lipovští obyvatelé v této době čelili velkému množství požárů. Jednou z příčin bylo používání otevřeného ohně v domácnostech. Obydlí byla stavěna ze snadno hořlavých materiálů, jako např. doškové střechy. Na popud těchto skutečností bylo rozhodnuto, že Lipov bude mít svůj vlastní sbor. Zakladatelem se stal Antonín Vorel (nar. 15. 7. 1865), jenž působil na zdejší škole jako učitel. Díky vyhlášené sbírce byla zakoupena ruční hasičská stříkačka. Zastávala místo v hasičském skladišti, které bylo zbudováno ve dvoře obecního úřadu. Od této chvíle hovoříme o počátcích působení hasičů v Lipově. S postupem času začalo být hasičské skladiště nedostačující. Zastupitelé obce rozhodli o darování obecního pozemku (místo dnešní stá-

vající zbrojnice) a 20 000 korun na výstavbu skladiště nového. V roce 1930 byla stavba započatá a roku 1931 se budova dočkala slavnostního otevření. O šest let později, díky pomoci občanů, došlo k zakoupení automobilové motorové stříkačky Praga, nazývané místními hasiči Anča.

V šedesátých letech Okresní inspekce požární ochrany v Hodoníně přidělila hasičům automobil – valník T-805 a motorovou stříkačku PPS-8. S rozrůstající technikou bylo potřeba větších prostorů. O rozšíření zázemí se zasloužila obec se starostou J. Kolaříkem. Zbrojnice byla přestavěna na tři garáže a zasedací místnost s kanceláří na patro. Celkovou stavbu zajišťoval Okresní stavební podnik ve Veselí nad Moravou. Slavnostní otevření proběhlo roku 1967 za účasti hasičů z celého okresu Hodonín. Celkovou organizaci tehdejších oslav zajišťoval Okresní výbor pod vedením okresního velitele S. Vymětala a starosty okresu J. Kučery. Netrvalo dlouho a už o dva roky později se mohli lipovští hasiči pochlubit motorovou stříkačkou PPS-12 a cisternou CAS-Zil 131.

Novou techniku převzal předseda sboru J. Kolacia a velitel C. Červenka od náčelníka Okresní inspekce požární ochrany J. Churého. Bohužel místo nové technice musela „uvolnit“ stará stříkačka Anča. Z počátku putovala po lipovských stodolách až o ni nakonec projeví zájem veteráni z Kunovic. Nová cisterna Zil 131 zasahovala u požárů na celém Hornácku, až po Strážnicko a Bzenecko, neboť cisteren v té době bylo málo.

Roku 1984 se technika lipovských hasičů dočkala další obnovy. Bezúplatným převodem byla hasičům přidělena CAS-25. Velikost stávající garáže však již byla nedostačující, a proto musela být přistavěna (svépomocí) garáž nová, nad jejíž stavbou vykonával dozor J. Faltis. Materiál na výstavbu zajistila obec.

Roku 1997 proběhly na naší zbrojnici další úpravy. Došlo ke zbudování šaten a sociálního zařízení. Součástí rekonstrukce byl také přívod vody a plynu na vytápění. Pro přepravu záahové jednotky a sportovního družstva žen byl v roce 2004 zakoupen starší devítimístný vůz Volkswagen

Transporter. Po oslavách stodvacátého výročí od založení sboru byla do Lipova 24. března 2009 přivezena cisterna Liaz CAS-25 KL101 od HZS Veselí nad Moravou. Dostali jsme ji opět bezúplatným převodem od HZS v Brně a územního obvodu Hodonín. Repasování tohoto automobilu provedla firma ZEKA Slavičín, a to s dotací Krajského úřadu a obce Lipov.

V roce 2014 hasičská zbrojnice získala novou fasádu, proběhlo zateplení budovy a výměna vrat. V roce 2017 byl pořízen opět z dotace Krajského úřadu Brno a obce Lipov nový devítimístný automobil Fiat Ducato.

A co nám přinesl končící rok 2018? Ten se nesl, jak již bylo poznamenáno v úvodu, zejména ve znamení oslav 130. výročí založení sboru. Na 7. července přijalo do Lipova pozvání na deset hasičských sborů a svou návštěvou nás poctili i hasiči ze slovenského DHZ Unín. V dopoledních hodinách byla sloužena mše svatá za živé a zemřelé hasiče, při odpolední slavnostní schůzi pak proběhlo ocenění našich členů za práci ve sboru. Ukázka hašení starou i novodobou technikou, slaňování hasiče – sebezachránce pomocí výsuvného žebříku (předvedli hasiči z HZS Hodonín), to vše bylo v průběhu dne k vidění. Závěr oslav proběhl před hasičskou zbrojnicí, kde zahrála

dechová hudba Lipovjanka. Celkovou atmosféru bohužel poznamenala nešťastná událost – při ukázce hašení ruční stříkačkou se splášili koně.

O měsíc později jsme pro rodiny členů sboru uspořádali táborák. Krátce na to jsme se zúčastnili 130. výročí založení sboru v Hrubé Vrbce a následně také ve slovenském Uníně. Na pozvání unínských hasičů jsme pak 20. října zavítali do Brezové pod Bradlom, kde se konaly oslavy věnované 100. výročí založení Československa. K této události obdržel náš sbor vyznamenání. Již řadu let je nedílnou součástí sboru také sportovní družstvo žen, které letos v celoroční soutěži GP Hodonín vybojovalo 4. místo, přičemž v okreskové soutěži v Nové Lhotě se naše hasičky umístily na místě prvním.

K letošnímu roku se však váže i jedna smutná událost. V měsíci srpnu jsme se rozloučili s naším dlouholetým členem, vždy veselým společníkem a velkým optimistou, Josefem Maňákem.

V současné době má náš sbor 42 členů a pevně věříme, že i v letech nadcházejících bude dostatek obětavých lidí, kteří budou lipovskou hasičskou tradici dále udržovat – rádi mezi sebou přivítáme nové hasiče. Ti současní děkují za podporu svým rodinám, které jsou jim v tomto „koníčku“ vel-

kou oporou a za spolupráci a finanční podporu patří nemalý dík samozřejmě také OÚ Lipov.

Přejeme všem šťastné a veselé svátky vánoční a v novém roce hodně zdraví, štěstí a pohody.

PS: Co plánujeme na příští rok? V měsíci březnu uskutečníme sběr železného šrotu!





Klub zdravotně postižených občanů

Výbor Sdružení zdravotně postižených občanů v Lipově uspořádal 4. prosince pro své členy mikulášský večírek na sokolovně, který navštívil a představil se nám i nový pan starosta. Sokolovna byla zaplněna do posledního místa, což nás moc těší. Děti z mateřské školy s paní učitelkou si pro náš večírek připravily moc hezké vystoupení a za to dostaly od nás malé dáreček. Členky výboru v kostýmech andělů snad také všechny pobavily a nakonec od andělů dostali dárky všichni.

Přejeme všem příjemné prožití vánočních svátků a hodně zdraví a pohody do příštího roku a doufáme, že v roce 2019 se členové budou účastnit našich akcí a společně zažijeme spoustu příjemných chvil.



Činnost Charitní pečovatelské služby

Milí čtenáři Lipovských lístků, rok 2018 se blíží ke konci a je opět na čase pozastavit se nad výsledky činnosti naší charitní pečovatelské služby, kterou na středisku v obci Lipov provozujeme již řadu let. Určitě stojí za zmínku, že jsme v průběhu letošního roku značně posílili kapacitu pečovatelské služby, abychom vyhověli alespoň části žadatelů, které jsme na středisku evidovali. Povedlo se nám to díky přijetí nové pracovníce na pozici pečovatelky a také zakoupením dalšího automobilu pro toto středisko. V současnosti tedy na DPS pracuje 6 pracovníků na plný úvazek a dva dny v týdnu sociální pracovníce. Poskytováním výkonů pečovatelské služby umožňujeme našim uživatelům zůstat ve svých domácnostech po zbytek jejich života, což je zároveň našim posláním i cílem.

Nyní je před námi neméně důležitý úkol, který bychom chtěli v novém roce vyřešit. Jedná se o prostory, které jsou určeny pracovníkům pečovatelské služby. Pracovna, kterou máme umístěnou v prostorách DPS je malá a již nevyhovuje zvýšenému počtu pracovníků. Tento problém budeme řešit ve spolupráci s obcí a budeme se snažit společně najít vhodnější prostory, které by poskytlý důstojné zázemí pro provoz pečovatelské služby.

Na závěr bych chtěla jménem Charity popřát nejen našim uživatelům a pracovníkům, ale také všem obyvatelům obce Lipov požehnané vánoční svátky, radostnou důvěru v Boží lásku a do nového roku 2019 především pevné zdraví, spokojenost a elán do života.

*Za Charitu Veselí nad Moravou
Marie Štípská, vedoucí pečovatelské služby*



Nejenom s námi omládnete

Náš ochotnický divadelní soubor Lipovský výkvět v letošním roce oslavil desetileté výročí trvání souboru. Při této příležitosti jsme připravili pro příznivce ochotnického divadla světovou premiéru své autorské letní veselohry, nazvané Kosmetický salon Rosemary, ve které jsme využili hudební motivy z tvorby místního folkrockového sdružení Huménečko,

samozřejmě s jejich laskavým souhlasem.

Celé toto představení se nese v duchu v celé hře omílaného reklamního sloganu „S NÁMI OMLÁDNETE“, fiktivního kosmetického salonu Rosemary, umístěného do neméně fiktivního moravského města Hradiště. A dějí se věci... Někteří protagonisté totiž, alespoň na jevišti, skutečně omládnou.

Věříme, že se diváci při sledování této veselohry pobavili a že každý alespoň trošičku pookřál a omládl. Po premiéře měli ještě diváci možnost si vyslechnout recitál skupiny Huménečko. Výsledkem byl zcela jistě velmi příjemně strávený večer pro všechny zúčastněné, jak diváky, tak účinkující. V rámci oslavy desetiletého výročí trvání našeho souboru jsme do Li-



představení Poslední doutník



představení Poslední doutník

pova pozvali k hostování naše přátele – ochotníky z Hodonína. V květnu vystoupili se zdařilou detektivní komedií Poslední doutník a v říjnu s neméně zdařilou komedií Plejtvák, pojednávající zábavnou formou o kostře velryby, vystavené dodnes v Národním muzeu v Praze, a o tom, jak se v dobách našeho národního obrození do tohoto muzea dostala. Skvělé výkony herců a krásná barevná scéna diváky věrohodně zanesly více než o celé století nazpět v čas,

do tehdy bouřlivě se rozvíjející Prahy. Je škoda, že sál lipovské Sokolovny při obou těchto hostujících představeních pokaždé zel z více než poloviny prázdnotou, přestože, díky podpoře obce Lipov, bylo na všechna představení vstupné dobrovolné, aby se každý zájemce mohl zúčastnit.

Jako doplněk jsme na podzim ještě uspořádali pro fajnšmekry dva večery se vzpomínkovým promítáním některých záznamů našich starších představení.

Do dalšího desetiletí činnosti ochotnického divadla přeji Lipovskému výkvětu mnoho úspěšných her a hodně spokojených diváků. Vždyť proto to všichni děláme.

Všem spoluobčanům, s blížícím se koncem roku, jménem všech členů souboru, si dovoluji popřát příjemné prožití svátků vánočních a do roku 2019 stále zdraví a každodenní radost ze života.

*Pavel Štípský,
předseda spolku.*



z představení Kosmetický salon Rosemary



z představení Kosmetický salon Rosemary



z představení Kosmetický salon Rosemary



z představení Plejtvák



z představení Plejtvák



z představení Plejtvák

Okénko do knihovny

Obecní knihovna v Lipově má v současné době 133 čtenářů, z toho 38 dětí do 15 let. Počet výpůjček k 30.11.2018 byl 5259, knižní fond činí 6877 knižních jednotek, přibýlo více než 100 ks nových knih. Obnovu knižního fondu a pořízení nových knih podporuje Obecní úřad v Lipově ze svého rozpočtu částkou 10.000 Kč a firma Kordárna plus, a.s. svým darem 15.000 Kč. Kromě půjčování knih je možné si vypůjčit také časopisy a audioknihy. V současné době do knihovny dochází 5 titulů periodik (Květy, Týden, Malovaný kraj, Bílé Karpaty a Komiks Jirky Krále). Dále je možné v knihovně využít počítač a přístup k internetu zdarma. Pro děti je k dispozici dětský koutek s hračkami, pro mládež hrací plocha na šachy nebo stolní hru.

V letošním roce byla zakoupena do knihovny další část nových regálů na kolečkách, které se dají snadno odsunout a tím vznikne prostor pro pořádání besedy nebo tvořivé dílny. To bylo využito například při besedě s Věrou Sosnarovou, kdy do knihovny přišlo 55 návštěvníků nebo při pořádání výstavy pro žáky ZŠ a MŠ J. Hlubíka ke 100. výročí založení Československé republiky. Obnovu mobiliáře podpořil Jihomoravský kraj částkou 27.315 Kč.

V pátek 30. listopadu se v knihovně uskutečnilo **adventní čtení se zdobením perníčků**. Začali jsme četbou o historii perníku, jehož původní receptura se skládala z medu, mouky a pepře. Právě pepř dal vzniknout názvu perník, původně peprník. Adventní atmosféru nám navodila Marie Krausová hrou na akordeon, při které jsme si zanotovali známou českou koledu. Paní knihovnice dětem představila knihy s vánoční tematikou (Zvířátka ve vánočním lese, Vánoční večírek Pipi Dlouhé Punčochy), a pak již jsme se s chutí pustili do zdobení perníčků. Když poleva na perníčcích usychala, vyzkoušely si děti znalost pohádkových postavíček. Pro zájemce, kteří v knihovně nebyli, posílám pohádkový kvíz. Úspěšní luštitelé si mohou přijít do knihovny pro odměnu.

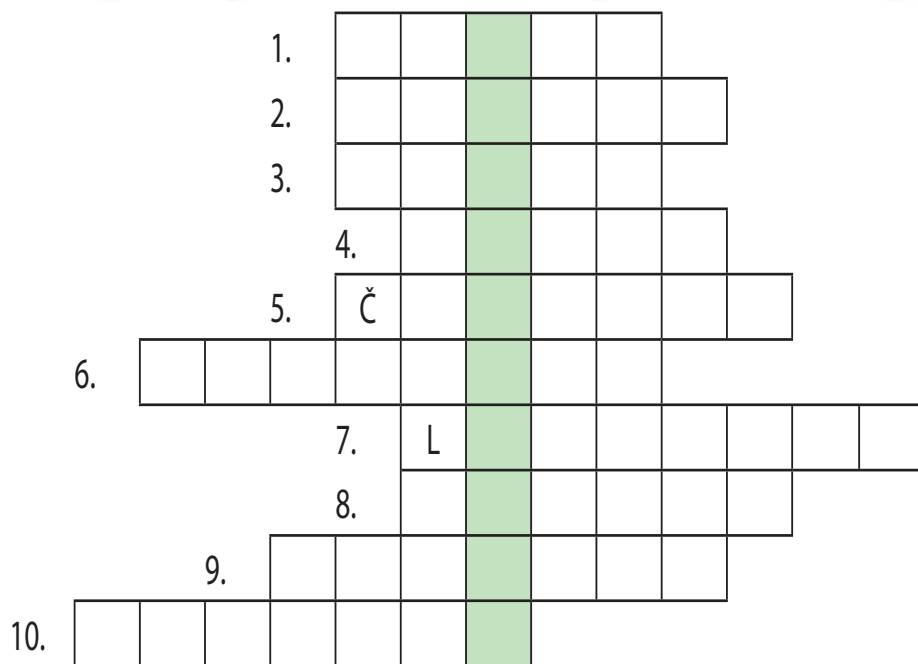
Na vaši návštěvu se těší

Magdaléna Kománková, knihovnice

Otevírací doba knihovny: středa, čtvrtek, pátek: od 16:00 do 18:00 hodin. Podívejte se na www.knihovnalipov.webk.cz, vždy tam najdete aktuální informace.



Doplň pohádkové postavičky



1. Mravenec s puntíkovým šátkem na krku
2. Lesní víla s dlouhými vlasy a věnečkem na hlavě
3. Černé zvířátko, které umí v pohádce od Josefa Lady mluvit
4. Má žlutý frak, velký cylindr a pomáhá Makové Panence
5. U rybníčka pod Jičínem sedává na vrbě zelený mužíček s fajfkou
6. Loutkový kluk v dřevácích, který má za kamaráda Žeryka
7. Malé děvčátko, které žije v lískovém oříšku
8. Létá z květu na květ a jmenuje se Mája
9. Žije v podzemní komůrce a na povrchu dělá hromádky hlíny
10. Synek Manky a Rumcajse

Z pera mladých čtenářů

Deník malého poseroutky. Výprava za teplem

Napsal:
Jeff Kinney



Jednoho dne se Gregova matka rozhodla, že by nemuseli slavit vánoce, ale že pojedou na dovolenou, kde měli s jejím manželem líbanky. Všem se to líbilo, hlavně Gregovi, protože se mohl vytahovat před Rowleyem, že byli na dovolené o vánocích. Tak se jednoho dne sbalili a odletěli na letiště. Už v tu dobu ale věděli, že ta dovolená bude příšerná. Například když byli na dovolené, Greg viděl pavouka a nechtěl vyjít z koupelny, Rodrig si tam našel děvče, což se nikomu z nich nelíbilo, a především byli na té horší straně hotelu, kde to nebylo velmi pěkné, takže byli rádi, když jim konečně skončila dovolená a mohli spokojeně odletět domů.

Viktorie Maňáková

Dobrodružství pana Kolečka

Napsala: Michaela Milíčková Jelínková

Knižka je o kamarádství pana Kolečka a autobusu. Nejvíce se nám líbil příběh Jak našli a zachránili pejska Šikulu a Jak sháněli tymián. Ten máme taky na zahrádce.

Honzík Melichárek s maminkou



Kvak a Žbluňk jsou kamarádi

Napsal: Arnold Lobel

Kniha je o dvou žabácích Kvakovi a Žbluňkovi. Kvak dal Žbluňkovi semínka a Žbluňk semínka zasel do hlíny. A četl semínkám pohádky a hrál jim na housle. A nakonec únavou usnul a jak se vzbudil, semínka už vyrašila.

Mirečka Jurenová

Kapřík Metlík ve sportovním rybníku

Napsal: Jan Opatřil

Bylo to o kapříkovi jménem Metlík a jeho kamarádech Šupinkovi a Břěťovi. Šupinka, Břěťa a Metlík se přestěhovali do sportovního rybníka a nic jim zde nechybělo. Byli v bezpečí, měli dost jídla a moc kamarádů, a hlavně sami sebe. Byli dospělí a netoužili po ničem jiném než po klidu. To ovšem neznamenalo, že je nečeká žádné nebezpečí...

Lucie Tománková



Lovci klíčů - Záhada měsíčního kamene

Napsal: Eric Luper



Cleo (holka) a Evan (kluk) jsou kamarádi, kteří každou přestávku chodí do knihovny ve škole, kde mají milou a hodnou knihovnici paní Hilliardovou, která záhadně zmizela. Proto tam nastoupí nová zlá učitelka Crowleyová, která najde tajný vchod do úžasné podzemní knihovny, kde je dopis od paní Hilliardové, že zmizela v knížce a oni v knížkách musí hledat klíče, aby ji vysvobodili. Cleo a Evan vstoupí do knihy s názvem Záhada měsíčního kamene, kde vyřeší záhadu a za to dostanou první klíč. Ale to ještě není konec, musí najít ostatní klíče, aby paní Hilliardovou vysvobodili.

Kamila Tomčalová

Nejhorší děti na světě 2

Napsal:
David Williams



V této knížce je 10 příběhů. Například: O Superhvězdě Stáze, která si vždy myslela, že bude největší hvězda světa, jenže vůbec neuměla zpívat, a když se přihlásila do talentové soutěže, byl to velký trapas. O Mlsném Marcelovi, který furt jedl sladkosti a vůbec nechtěl jíst ovoce a zeleninu. Když mu je mamka nabízela, tak je házel do elektrárny. Potom se ovoce a zelenina zvětšily a chtěly ho zničit. Další příběh je o Alim, co nedělal úkoly, a vždy si vymýšlel ty nejšilenější omluvy. Ale potom se objevila učitelka, která ho k tomu donutila kouzly....

Kristýna Gažáková

Veronika zlobidlo

Napsala: Lenka Rožnovská

Veronika byla velké zlobidlo. Jednou jela s maminkou ke své babičce na venkov. Už nevěděla, co by vymyslela, tak zastavila babiččiny hodiny, a to se pak děly divy. Najednou z maminky byla malá holka a z babičky malé batole. Verunka měla co dělat, aby je obě uhlídala. Uvědomila si, jak je to vlastně obtížné hlídat nezbedné děti. Naštěstí to byl všechno jen Verunčin sen.



Jaruška Jurenová

Nové knihy v knihovně

Naučná literatura

J. Miškeřík: „Nebudem dobrý nebudem“

Kolektiv autorů: 150 let od otevření první školní budovy v Lipově

L. Nedbal: Učitel, voják a vlastenec štábní kapitán J. Hlubík

A.M. Thompson: Mé dítě má ADHD: jak s ním přežít

R. Weinlich: Rébusy a hlavolamy pro celou rodinu

Krásná literatura

V. Vondruška: Husitská epopej (VI. a VII. díl)

V. Vondruška: Vzpoura goliardů

V. Vondruška: Dračí náhrdelník

H. M. Körnerová: Pán hor (I. až VI. díl)

D. Brown: Počátek

N. Sparks: Život ve dvou

T. Keleová-Vasilková: Květiny pro Lauru

M. Zahradníková: Postel, hospoda, kostel (Z. Czendlik)

O. Wilde: Jak je důležité mít Filipa

V. Pitnerová: Jak se žilo

J. Austenová: Pýcha a předsudek

V. Javořícká: Trnitou cestou ke štěstí

A. Jacobsová: Panský dům (1. až 3. díl rodinné ságy)

J. Green: Jedna želva za druhou (autor knihy Hvězdy nám nepřály)

J. Okeová: Láska přichází po špičkách

R. Třeštíková: Veselí

T. Keleová-Vasilková: Jsi jako slunce

K. Goliath: Zápisky ze stalinských koncentráků

L. M. Alcott: Malé ženy

J. Moyes: Sama sebou

M. Kašparů: Nahoru a našišato

Krásná literatura pro děti a mládež

R. Dahl: Danny, mistr světa

T. Parvela: Ella ve škole

A. Penzešová: Magický křeček

G. Miklínová: O Kanafáskovi

L. Rožnovská: Případy detektiva Kláska a opičáka Jojka

Z. Pospíšilová: Sportovní pohádky

S. Owen: Robinson Crusoe

Ch. Meyer: Letadla 2. Hasiči a záchranáři

I. Březinová: F jako Fík

D. Williams: Nejhorší děti na světě



„Krvavé jahody“ aneb „Jaká je cena člověka“

Přežila gulag (pracovní trestanecký tábor za stalinismu v SSSR, symbol stalinické hrůzovlády), kam byla jako mladá dívka spolu s matkou a mladší sestrou odvečena NKVD...

Setkání s touto neobyčejnou a statečnou ženou se uskutečnilo 4. října 2018 v lipovské Obecní knihovně. Návštěvníci si zde vyslechli příběh, který je známý z knižního bestselleru „Krvavé jahody“.

V době komunistického režimu nesměla paní Věra Sosnarová o svém případě s nikým mluvit. Je jednou z posledních žijících pamětníků v ČR a své vzpomínky sděluje návštěvníkům besed proto, aby se nezapomnělo na hrůzy, které se za éry stalinismu děly.

V květnu roku 1945 lidé v Československu oslavovali konec války. Ne všichni ale měli důvod k oslavám. Některým totiž kruté časy naopak nastávaly. S tanky osvoboditelů na naše území vnikla i nechvalně proslulá NKVD (Lidový komisariát vnitřních záležitostí = Narodnyj komissariat vnutrennich děl), která zde pozatýkala tisíce lidí. Mezi nimi i čtrnáctiletou Věru Sosnarovou z Brna...

Věra doplatila na to, že její matka byla Ruska, která po bolševické revoluci

v roce 1917 opustila spolu s českými legionáři válkou a hladem zmítané Rusko a našla nový domov v Československu. Tím se ocitla na černé listině zrádců, které chtěl stalinový režim ztrestat. Ruští důstojníci ji 17. května 1945 zatkli v jejím brněnském domově i s oběma dcerami – čtrnáctiletou Věrou a devítiletou Naděou. Nejprve je odvezli na sportovní stadion v Budapešti, kde Sověti soustřeďovali zajatce určené k deportacím. Pak je nahnali do dobytčáků a odváželi na Sibiř, do Jakutské oblasti. Byla to cesta plná útrap.

Na Sibiř přijeli v září, všude bylo po kotníky sněhu a začalo to pravé peklo – zima, hlad, těžká dřina, nemoci, špatná hygiena, mizerné jídlo, všudypřítomný hmyz. Pracovat se muselo 12 hodin denně a hlavní náplní bylo kácení stromů v lese. Pro mladé dívky nepředstavitelná dřina. Věřina matka po třech měsících pobytu už tyto hrůzy nemohla déle snášet, zešlela a jednou v noci se chystala zabít své spící dcery sekerou. Ztratila naději. Zemřela na dvorku před ubikacemi po bachařově ráně pažbou do hlavy. Utéct nebylo kam, všude kolem byly hluboké lesy, v nich vlci a na stromech sedělo plno rysů. V lesním táboře strávila Věra 8 let, dalších 12 let dřela v azbestových dolech, na rybářské lodi, ve slévárně, v ruském kolchoze. Celou dobu se pokoušela o návrat do Československa. Posílala žádosti, psa-

la i prezidentu Novotnému, ale žádné odpovědi se nedočkala. Nakonec uprosila předsedu kolchozu, který měl kontakty v JZD na Moravě, aby se jejího případu ujal. Trvalo ale 4 roky, než jí Češi vyšli vstříc. Když v roce 1964 konečně vstoupila na rodnou hroudu, padla na kolena a zulíbala tu drahou zem, jak byla šťastná, že je zase doma. Bylo jí 34 let a vážila 37 kilogramů...

V době komunistického režimu nesměla o svém případě s nikým mluvit. Pod pohružkou vězení a deportace na Sibiř podepsala slib mlčenlivosti. Nesvěřila se ani svému pozdějšímu muži, ani dětem. O svých otřesných zážitcích se odhodlala promluvit až před pár lety. 87 letá žena vzpomíná na protřepanou muka, která jí i po letech vhánějí slzy do očí. A nejen jí... Je dobře, že paní Věra Sosnarová jezdí po České republice a na desítkách setkání upozorňuje na hrůzy gulagů. Od našeho státu se nedočkala žádného odškodnění, přestože byl u nás před časem přijat zákon, který umožňuje odškodnit lidi unesené a vězněné Sověty v gulazích. Údajně neexistuje doklad, jímž by prokázala, že byla vězněna v gulagu. Rusko tvrdí, že ve svých archivech k případu Věry Sosnarové nic nenašlo.

Je třeba si připomenout, že Sověti v roce 1945 unesli do Stalinovy říše zla tisíce československých občanů. Jejich jediným proviněním bylo, že utekli ze své původní vlasti po bolše-



vickém puči v roce 1917.

Sověti vězňům všechny doklady zničili a nechali zničit i záznamy v československých matrikách. Rusko, jako nástupnický stát Sovětského svazu, by mělo zaplatit odškodnění dosud žijícím českým obětem stalinských represí. Tito nevinní lidé si to plně zaslouží. Český stát však nese odpovědnost i za to, že vydal NKVD seznamy našich občanů a že je nechránil.

Hlavním prováděcím orgánem únosů a deportací do Sovětského svazu obyvatel východní a střední Evropy, na jejichž území vstoupila Rudá armáda, byly zvláštní oddíly sovětské vojenské kontrarozvědky SMĚŘŠ (Směřť špionam = Smrt špionům). Vznikly v roce 1943 vyčleněním z NKVD, podřízeny byly samotnému Stalinovi. Těsně po skončení 2. sv. války jednotky Směřše zajišťovaly vyhledávání a násilné repatriace osob do SSSR. Početnou skupinu obyvatel sovětských gulagů proto tvořili i cizinci, lidé s rozdílným názorem, etnicitou. Říkalo se tomu velká čistka.

Intervence proti obyvatelstvu Československa zřejmě původně nebyla součástí hlavních strategických záměrů sovětské politiky. Zrodila se teprve potom, když vývoj světové války začal směřovat k postupu Rudé armády přes hranice SSSR. K masovému zásahu proti obyvatelstvu jiných zemí došlo poprvé ve východním Polsku

v roce 1939 a v Pobaltí po jeho okupaci v roce 1940. (Zdroj: Vlad. Bystrov) O utrpení lidí v nacistických koncentracích se toho ví hodně, ale o brutalitě, kterou zažili vězňové stalinských gulagů, toho tolik známo není. Proč asi?

Z lidského náhledu je i velmi drzé chování ruských diplomatů v ČR vůči sedmaosmdesátileté paní Sosnarové, kteří jí stále připomínají závazek, podepsaný v éře Sovětského svazu...

Podle Jana Dvořáka z Ústavu pro studium totalitních režimů prošlo tábory, bylo popraveno či vysídleno 25 tisíc československých občanů, jde však pouze o hrubý odhad. Téměř polovina z nich sovětské represe nepřežila.

Paní Věra Sosnarová je jednou z posledních pamětníků u nás. Její vzpomínky sepsal spisovatel Jiří S. Kupka v knize „Krvavé jahody“ s výstižným podtitulem: krutý osud Češky, která zažila 18 let ponížení v ruských gulazích. Její už 5. vydání připravilo Kartuziánské nakladatelství a vydavatelství, majitel a vydavatel Jiří Brauner, Brno, jinak věrný průvodce, řidič a manažer paní Věry Sosnarové.

A na závěr si dovoluji citovat slova J. A. Kersnovské (1907-1994), politické vězeňkyně v sovětských pracovních táborech v letech 1941-1960, která po návratu domů sepsala dvanáct tlustých sešitů vzpomínek a vydala je knižně pod názvem „Jaká je cena člověka:“

„Samozřejmě, že člověk má rozum. Rozum, to je paměť, logika a zkušenost, naše i cizí, získávané za cenu chyb a zaplacené utrpením. Bez váhání dávám na první místo paměť. Nic není zapomenuto, nikdo není zapomenut! Tato hrdá slova se skví na pomnících, figurují jako epigrafy. Chyba lávky! Vše je zapomenuto a všichni jsou zapomenuti, přejmenovávají se města, ulice, strhávají se pomníky, vytrhávají a mění stránky naučných slovníků, apod. Sama o sobě je každá z těchto skutečností směšná. Ale pokud se to všechno vezme dohromady a uvědomíme si, že to vše je zaměřeno na to, aby lidé byli zbaveni paměti, aby logika byla nahrazena pokorou, aby byly zamlčeny nebo překrouceny lekce, které nám dávají dějiny – pak je to hrozné a zločinné.

Lidé mého věku pamatují, jak probíhala tato falzifikace událostí, lidských osudů a faktů, ale mlčí. Je to tak pohodlnější a bezpečnější. Uběhne ještě několik let a my, poslední očití svědkové revoluce 1917, NEPu (NEP – Novaja ekonomičeskaja politika, v letech 1921-1929), kolektivizace i stalinského teroru a všichni ti, kdo prošli podobnou „křížovou cestou,“ zemřeme a nebude, kdo by řekl: „NE!“ Tak to nebylo! Proto se pokouším říkat pravdu o tom, čeho jsem byla očitým svědkem. Lidé musí znát pravdu, aby se ony časy nemohly už nikdy opakovat.“

B.Řičicová

Agrolip

Také v letošním roce se vína vyrobená v akciové společnosti AGROLIP dočkala četných ocenění. Na 6. celoslovenské výstavě vín ve Skalici, která se konala na konci dubna, získal lipovský Solaris a Veritas 2017 zlatou medaili. Tramín červený 2017 a Chardonnay 2017 pak medaili stříbrnou a nakonec vína Moravský muškát 2017 s Alibernetem 2016 byla oceněna medailí bronzovou.

Na jubilejním 20. ročníku soutěže TOP 77 vín v České republice byla v září oceněna vína Chardonnay 2017 a Frankovka klaret 2017 jako velmi dobrá vína.

Z části produkce odrůdy Ryzlink rýnský 2017 vyrobil AGROLIP, a.s. slámové víno, které již bylo v listopadu, současně s mladým vínem Muškát moravský 2018, uvedeno do prodeje.

L.Žák



Hornácký košť piva



Stejně jako každý rok se i letos konal tradiční, již 6. ročník úspěšné akce plný dobrého piva, jídla a muziky. Hornácký košť piva proběhl 13.10.2018 na Sokolovně v Lipově. Je pravidlem, že se zde každý rok setká spousta báječných lidí, kteří rádi ochutnají z několika druhů výborných piv. I letos bylo z čeho vybírat a návštěvnost byla opět nemalá.

Na letošním ročníku bylo 18 pivovarů a v průběhu dne bylo k ochutnání na 38 druhů piva. Kromě regionálních pivovarů se zde objevily také pivovary z Plzně, Prahy nebo Jihlavy. Z Plzně například RAVEN, z Prahy COBOLIS a ŘEPORYJE, z Jihlavy pak Radniční Pivovar Jihlava. Ze zahraničí

pivovary z Německa, Skotska a Belgie. Kromě dobrého piva mohli návštěvníci

ochutnat tři druhy burgerů od DEDE BURGERS, dále také pivovarský gulášek, grilovaný hermelín nebo grilovanou klobásu. Nechyběl zde ani stánek s velkým výběrem sýrů od mlsného kocoura. O hudební program se postarala HCM Marka Potěšila, Stanislav Hojgr band a kapela JAKODOMA. V průběhu celé akce se prostřídalo přes 700 návštěvníků, kterým moc děkujeme a těšíme se na další ročník 2019, sdělil Jan Dula - jeden z pořadatelů.

LM



100. výročí založení tělocvičné jednoty Sokol Lipov

26. ledna 1919 se schází 22 místních občanů a zakládá tělocvičnou jednotu Sokol, jako pobočku Sokola Strážnice. Od samého počátku je její činnost v pevném sepětí se školou. Tři rozhodující funkce jsou obsazeny učiteli, protože škola a Sokol přinášejí pokrokové smýšlení do veřejného dění v mladé republice, ať už se jedná o hlavní město nebo nejmenší vesničku.

Starostou Sokola byl zvolen řídící učitel František Nechyba
Jednatel učitel Josef Vojkůvka
Pokladník učitel Jan Salava

Je zajímavé podívat se i na další složení výboru:

náměstek starosty František Machálek – starší obecní radní
náčelník Jiří Machálek

členové výboru František Jagoš – krejčí

Jan Žmola – krejčí

Jan Ondruš – obchodní příručí

Viktor Pelčák – kovářský pomocník

náhradníci
revizoři účtů

Jan Pavlík, Jan Štípský a František Trýska

František Karásek č. 213

a František Machálek č. 99

Nově založená jednota se má velmi čile k světu – zahajuje pravidelná cvičení, jichž se zúčastňuje v průměru 15 – 17 členů, 9 dorostenců a cvičitelský sbor. Strážnická jednota zapůjčuje část nářadí, ale už v únoru objednává Sokol Lipov první vlastní bradla.

Od počátku zaměřuje Sokol v Lipově svou činnost nejen na rozvoj tělesné zdatnosti, ale i na rozšiřování vzdělanosti. Je potěšující, že v Lipově, přestože je těžká poválečná doba, rozhodne Sokol objednávat 2 výtisky Sokolského věstníku a zároveň odsouhlasí členové výboru i založení knihovny. Již v březnu za pouhé 2 měsíce od založení, je přijat Sokol Lipov jako samostatná jednotka župy Komenského.

Cvičí se v sále obecního hostince, před začátkem cvičení jsou zařazeny vzdělavatelské proslovy. Jen namátkou vybíráme: „O Komenském, Tyršovi a Fügnerovi, o Masarykovi, o sokolské kázni“ apod. V květnu se účastní místní Sokol sázení lip svobody. Výbor jednoty se snaží působit na své členy, aby se stali příkladem i svým vystupováním, a tak je schváleno, že za každé nedůstojné slovo, pronesené v tělocvičně, se zaplatí pokuta 2 Kč.

Sokol se rozrůstá. V červenci již cvičí 26 cvičenců a 15 dorostenců. Necvičí zatím ženy a děti. V září téhož roku je uspořádáno 1. veřejné cvičení, jehož se zúčastnily bratrské jednoty z celého okolí. Toto cvičení bylo úspěšné i po stránce

finanční, takže část výdělku byla věnována na dobročinné účely v obci.

Zároveň se připravuje oslava 28. října s následujícím programem. Ráno hraje místní kapela budíček po vesnici, dopoledne bude uspořádán tábor lidu před školou s proslovem a křtem „lip svobody“ a slavnost ukončí průvod po vesnici. Koncem roku se začíná nacvičovat první divadelní hra.

A teď o impozantní činnosti za první rok trvání Sokola v Lipově.

Tělovýchovná činnost – jednota zakoupila vlastní nářadí v hodnotě 2 500,- Kč. Pravidelně cvičí muži, dorostenci a cvičitelský sbor. Bylo rozhodnuto o ustavení ženského a žákovského družstva. Provedeno první veřejné sokolské cvičení.

Kulturní a vzdělavatelská činnost, která je hlavní zásluhou br. Josefa Vojkůvky. Pořízení vlastní knihovny, která koncem roku 1919 čítá 50 svazků, sázení „lip svobody“, oslava 28. října. První divadelní představení, která se stala v následujících letech tradiční činností jednoty. Podán návrh na pořádání vlasteneckých vycházek s cílem: muzeum Veselí nad Moravou, Buchlov, hrob Štefáníkův, muzeum v Uherském Hradišti apod. Je rozhodnuto požádat o koncesi na kino. Sokol věnuje 100 korun na místní chudé. Rozhodně se za první rok své existence nemusí lipovský Sokol stydět.



Zakládající členové TJ Sokol Lipov 26.1.1919



Zakládající členové TJ Sokol Lipov 26.1.1919

Pozvánka :
Srdečně zveme občany v neděli 27. 1. 2019
v 15:00 hod. na sokolovnu -
Akademie ke 100. výročí založení
Sokola v Lipově.

**XVI. všesokolský slet
2018 je za námi,
přesto se vraťme
ke sletovým
červencovým dnům
a jejich
nezapomenutelné
atmosféře, které byly
přítomny
i cvičenky z Lipova
a Velké nad Veličkou.**



Siluety – skladba pro dorostenky a mladší ženy



Mše v Katedrále Sv. Víta



Lipové listy při skladbě Princezna republika



průvod u Národního divadla



**cvičenky z Velké nad Veličkou a Lipova
na Václavském náměstí**

Ze starých letopisů lipovských (6)

V letošním roce „osmičkových“ výročí si připomeňme prostřednictvím zápisů v lipovských kronikách dění v letech 1848 a 1968.

Rok 1848

Ze zápisu ve farní kronice od Matěje Zahálky

Když v měsíci březnu 1848 ve Vídni revoluce povstala, to se vzbouřili proti císaři hned Valaši a chtěli se od rakouského občanství odtrhnout a hned na to ať Uhři. Ferdinand I., císař Rakouský dal žádané konstituce. Hned všechny úředníci a řemeslníci k sobě nechali podnosem veliké růsty, ano mnozí byli tak velice po celé tváři fousami zarůstali, že se jim jen zuby bělaly a oči v hlavě svítily, tak mě to přicházelo, jako kdyby byli zdivočelí.

V té revoluci vznikl veliký zmatek mezi lidem. Školní učitelé toho času nejvíce brojili proti duchovenstvu. Scházeli se co chvíle kdesi, podávali prosby na ministerstvo, žádali aby nemusili kostelní služby konat, duchovním být podrobeni. Žádali veliké platy, ať se na ně, jak kdyby jich jistě měli, těšili a co ještě jiného. V tom čase zmizely všechny stříbrné peníze mezi lidem, takže ani stříbrného groše nebylo viděti. A nebylo žádných jiných peněz ke spatření, jako papírové tak zvané „bankovky“ a „rechsschabyscheiny“ a měděné. To už i nastalo a růstlo na 24 zlaté až 54 zlaté y výše, to jest - kdo chtěl ku příkladu 100 zlatých ve stříbře sobě koupiti, ten musel ve Vídni penězoměncům dát v bankovkách 124 zlatých a neb 154 zlatých.

Když Maďaři začali nad vojskem naším v uhřích zvítězovat a ho až k Vídni nazpátek tlačit, tu byli Rusy pozváni proti nim. Oni jich obstúpili ze třech stran. Od sedmihradské, od Polska a od Moravy. V uherském Hradišti stálo jich 22 000 samé pěchoty. Leželi tam čtyři neděle až se všichni po železnici shromáždili. Šel jsem se tam na ně podívat. Sproští vojáci měli pantalony a tak dlouhé pláště až na paty, helmy plechem pobité, zrovna tak, jako nynějšího času naši

„gensdarmenisté“ a šavličky krátké. Když byli pohromadě, táhli přes Strání k Váhu a odtud dolů k tvrzi Komárno, kdež byl ostatek Maďarů zavřety a Maďaři byli poraženi. V tom čase počal císař František Josef I. císařovati, revoluci skončil a pořádek mezi lid uvedl, z čehož všichni pokojní lidé radost měli.

A hned po skončené revoluci byli v roku 1850 ustanoveni místo vrchnostenských auřadníků císařští auřadníci političtí okresní soudcové a výběrčí jakož i gensdarmenisté. Brzy na to byli ustanovené a vyslané komise, které ustanovili co jest ku placení poddaným někdejší své vrchnosti za robotu z gruntu aneb y z zemských statků sedláků, co za poplatky aneb čím se z vinohradů z svobodných rol a nebo louk, co za desátky farářům.

Vrchnost též také dávala za jistý roční osyp obilí ku příkladu lipovským sedlákům ročně dříví k pálení a kdo potřeboval ať na stavění. Co poddaní vrchnosti, co vrchnost poddaným povinovala, to všechno ta komise vyrovnala. Tak musil v minulosti celočtvrtník v Lipově každý rok odbyť pěší roboty 156 dní a neb jeté roboty 52 dní, půlčtvrtník pěší roboty ročně 104 dní, podsedkář ročně 52 dní. Nyní ale celočtvrtník platil za osvobození té roboty na ustavičné časy té vrchnosti 55 zlatých a 5 grošů v drobných penězích a neb v konvenčních. Půlčtvrtník 43 zlatých a 12 grošů, podsedkář 20 zlatých v konvenčních penězích. Za ty poplatky a neb činže z vinohradů, ze svobodných rol a neb louk moc vrchnosti platil, jak moc toho měl. Tak ku příkladu z toho vinohradu fundačního na „Nové hoře“ a „Nové grefty“ platilo se nyní vrchnosti ročně poplatků 52 zlatých 2/5 grošů v konvenčních penězích a to krom císařské daně. Nyní za osvobození toho poplatku na ustavičné časy se platilo 7 zlatých a 16 grošů v konvenčních penězích.

Když revoluce v březně roku 1848 v rakouských krajích vznikla, tu hned sedláci nechťeli více vrchnosti robotovat a všelijaké činže a poplatky platit, ať farářům desátky přestali dávat. Ti z farářů, kte-

rých fary z většího dílu na desátkách byli fundované, trpěli přitom nejvíce. Potom ale když revoluce se upokojila a všechno se utišilo, přišlo nařízení od vlády zemské, aby za ty roky 1848, 1849, a 1850 farářům se desátky dávaly. Proto ale, že moc sedláků již žádného obilí neměli, tehdy to přišlo na domluvu s farářem, moc-li peněz za ten desátek za ty z vrchu jmenované tři roky by měli platit. Proto každý čtvrtník v Lipově, veleckému faráři ročně 30 snopů žita, 30 snopů ovsa a 1 kuře musil dávat. Půlčtvrtník jen polovic toho, podsedník jen jedno kuře. Tehdy 7. února 1851 lipovští s veleckým farářem se domluvili, za ten všecken desátek za ty tři roky, čtvrtláník aby dal 4 zlaté na stříbře, půlčtvrtník polovic a podsedník nic. A ještě to jim farář k jejich dobrému přivoli, že jestli typenize jemu za 14 dní položí, že místo 4 zlatých jen 3 zlaté 48 přijme.

Rok 1968

Ze zápisu v obecní kronice od Jana Crhonka, ředitele školy v. v. Zápis byl učiněn v dubnu 1969.

Tento rok byl bohatý na politické události celostátního významu, které nás zajímaly a vzrušovaly a vedly k všeobecným diskuzím a úvahám. Byly to politické události polednového demokratizačního procesu, volba nového prezidenta, vstup cizích vojsk na naše území a další.

Již v lednu nastoupila Komunistická strana Československa s novým vedením ÚV KSČ cestu obrody socialismu a začala rozvíjet jeho demokratické a humanistické zásady. Ve společenském životě našeho státu rozvinul se tak zvaný obrodný demokratizační proces, jehož účelem bylo napravovat deformace minulé politiky v politickém vývoji a ve vývoji našeho národního hospodářství a dále rehabilitace těch osob, kterým bylo dříve ublíženo v důsledku politické osobní moci. Tím vznikla spletitá situace, v níž došlo k značným osobním změnám v nejvyšších orgánech KSČ a vlády.

Nejprve rozdělily se funkce prvního ta-

jemníka ÚV KSČ a prezidenta republiky. Prvním tajemníkem ústředního výboru Komunistické strany Československa se stal Alexandr Dubček, který se stavěl v čelo obrodného procesu, Antonín Novotný zatím zůstal ve funkci prezidenta republiky. Avšak v politicky rušných březnových dnech rezignoval z funkce prezidenta a 30. března zvolilo Národní shromáždění nového prezidenta Československé socialistické republiky. Stal se jím 72-letý armádní generál Ludvík Svoboda, jehož celý život byl spjat s národně osvobozenickým bojem českého a slovenského lidu v první světové válce a s bojem proti fašismu a okupaci ve druhé světové válce, kdy v čele I. Československého armádního sboru v SSSR zúčastnil se bojů o Kyjev a Duklu a jehož život po osvobození v r. 1945 byl spjat se socialistickou výstavbou našeho státu. Proto i naši občané přijali nového prezidenta se sympatiemi. Stará vláda podala 6. dubna demisi a dne 8. dubna nová vláda složila slib do rukou nového prezidenta. Předsedou vlády se stal Ing. Oldřich Černík a předsedou Národního shromáždění Josef Smrkovský, kteří rovněž stáli v čele demokratizačního procesu. Na všechno tento vývoj událostí reagovala veřejnost v naší obci národní výbor, stranická organizace, společenské organizace a občané. Vývoj událostí byl přijímán se sympatiemi. Schůzovalo se, polemizovalo se a pronášely se, bez obav a veřejně názory na současný vývoj v politice a v národním hospodářství z hlediska kritiky dřívějších deformací. Pozorně se četl denní tisk a z něho se přímo přejímaly senzační zprávy o událostech, o odstraňování význačných osobností z politického a veřejného života v době osobního kultu v minulém politickém období. Také se hodně vysedávalo u televizoru a sledovaly se na jejich obrazovkách přímé přenosy z různých besed a shromáždění s novými vedoucími osobami ve straně a ve vládě. Kdo neměl televizor, tak poslouchal přenosy rozhlasem z rádia. Veřejné mínění našich občanů přiklánělo se na stranu těch, kteří kritizovali a odsuzovali dřívější deformace v politice, kteří žádali odčinění křivd. Zatím se blížily srpnové události. Dne 21. srpna náhle a nečekaně vstou-

pila na naše území spojenecká vojska Varšavské smlouvy – Sovětského svazu, Polska, Německé demokratické republiky, Bulharska a Maďarska. Zdůvodňovala to tím, že poslední události u nás ohrožovaly socialismus kontrarevolucí a o zásah požádali někteří vedoucí českoslovenští činitelé.

V naší obci srpnové události neměly tak tragický spád jako v hlavních městech naší republiky. Toho dne 21. srpna v časných ranních hodinách přelétávala přes Lipov vojenská letadla v početných formacích. Kolem 7. hodiny ráno projížděly kolony spojeneckých vojsk s tanky od Slovenska po hlavní silnici od Velké přes Louku směrem na Blatnici. Provoz na silnici byl dočasně přerušen. Zástupy lidu sledovaly přesuny kolon, v závodech Moravská ústředna a JZD ustaly práce poslouchal se státní rozhlas, který oznamoval obsazování měst vojskem, svolával Národní shromáždění a vyzýval lid ke klidu. Zprávy státního rozhlasu a televize jsme sledovali až do jejich zabrání, kdy je vystřídaly potom ukryté vysílačky tak zvaného svobodného legálního rozhlasu. Naš místní rozhlas MNV rovněž nabádal občany ke klidu a rozvaze a k setrvání v práci.

Dne 22. srpna svolal MNV schůzi rady a výboru místní vesnické organizace KSČ a připravil na ní rezoluci, ve které se obec staví za vedení nynější vlády a ÚV KSČ. Ráno 23. srpna vystavil rezoluci s podpisovými archy před budovou MNV a již od 6. hodiny ráno přicházely zástupy občanů, aby je všichni podepsali. Celkem rezoluci podepsalo 1 100 občanů. Téhož dne připojila se naše obec k výzvě mimořádného sjezdu KSČ, která vybízela k jednohodinové generální stávce na protest proti obsazení našeho státu. Stávku vyhlásily sirény na požární zbrojnici a na závodech. Na veřejných budovách byly vlajky spuštěny na půl žerdi. V pondělí 26. srpna rozezněly se zvony a sirény, aby se tím naše obec připojila k celostátní protestní akci, žádající odchod okupačních vojsk z území našeho státu. Výzvu k tomu podal Krajský národní výbor a vysílala ji svobodná vysílačka Brno – jižní Morava. Avšak všechny tyto protestní akce v celém státě nevyřešily vzniklou situaci. Uklidnění nastalo až po jednání naší stranické a vládní delegace v čele

s prvním tajemníkem ÚV KSČ s. A. Dubčekem a prezidentem armádním generálem Ludvíkem Svobodou v Moskvě koncem srpna. Na základě moskevských ujednání mezi Československou socialistickou republikou a Sovětským svazem byla potom uzavřena smlouva o dočasném pobytu sovětských vojsk na našem území. Po jejím projednání Národním shromážděním dne 18. října a pak po její ratifikaci opustila náš stát vojska Německé demokratické republiky, Polska, Maďarska a Bulharska a část vojska Sovětského svazu dočasně zůstala. Situace se tak vyřešila.

Pro dokreslení - tentýž kronikář, Jan Chronek, o rok později, již v duchu naplno rozjeté „normalizace“, napsal v zápisu k roku 1969:

Uplynulý rok byl poznamenán krizovými situacemi v politickém, společenském a hospodářském vývoji, zvláště v počátku roku (myšlen tím rok 1968 a jeho polednový vývoj – pozn. autora příspěvku), kdy na vedoucích místech vyšších politických a vládních orgánů stáli funkcionáři, vnášející zmatky a nejasnosti do socialistického rozvoje. Takové poměry ztěžovaly pochopitelně plynulou práci národních výborů. Naš Místní národní výbor však v práci neustal...

Primicie

V krátkém svobodném nadechnutí našich občanů v létě 1968 se uskutečnila souhrou historických událostí i novokněžská primiční slavnost našeho rodáka, P. Bedřicha Jagoše.

Po 25 letech slavily se v naší obci opět primicie. Primiciantem byl nově vysvěcený kněz, lipovský rodák, Bedřich Jagoš. Pocházel z dělnické rodiny, studoval na gymnasiu a pak v kněžském semináři, kde studie po roku 1948 byly přerušeny a jmenovaný ze semináře odešel. Studie na kněze však v tomto roku dokončil a v neděli dne 30. června 1968 jako nově vysvěcený kněz měl primicie, první mši ve svém rodišti a ve svých čtyřiceti letech. Slavnostní mše konala se pod širým nebem u oltáře k tomu účelu zhotoveném na prostranství mezi farou a kostelem. Obřady mše

přenášel zvláštním rozhlasovým zařízením místní rozhlas. Tato církevní slavnost přivábila zástupy místních občanů a občanů ze širokého okolí, kteří pěšky i všemožnými dopravními prostředky od kol a motocyklů až po auta a autobusy se na slavnost dostavili. Proto bylo třeba zařídit na volných prostranstvích u příjezdů do obce parkoviště vozidel a bezpečnostní hlídky. Na hlavních ulicích byly postaveny slavobrány s hesly, která vítala novokněze ve svém rodišti. Primicie začaly slavnostním průvodem

od domu novokněže ke kostelu. Pestvý a mohutný průvod s hudbou vyšel z Městečka ke kostelu. Cestu vroubil hustý špalír občanů a jím procházel slavnostní průvod s novoknězem, provázený davem občanů, družičkami a mládenci, mládeží a dospělými ve svátečních slováckých krojích. Účast všech se odhadovala na několik tisíc. Na slavnosti nechyběly ani stánky s občerstvením, sladkostmi, pouťovým zbožím, jako obrázky, růžence a podobné. Slavnost tím připomínala velikou

pout', které letní slunné počasí dodávalo zvláštní náladu. Slavnost se protáhla až do pozdního odpoledne, kdy v městečku poblíž domu primicií hrála k poslechu i tanci místní dechovka. U příležitosti primicií přijelo do Lipova také mnoho lipovských rodáků žijících mimo obec, aby navštívili své příbuzné a své rodiště. Že se k této slavnosti vyzdobila celá obec a že se k tomu i pohostinsky připravila, je samozřejmé.

(Jan Crhonek – Obecní kronika)

Pavel Štípský, listopad 2018



Lipovjan

Letošní „taneční sezonu“ začínal FS Lipovjan 27. ledna ve Zlíně, kde tančil hrál a zpíval na plese místního Bartošova folklorního souboru. V neděli 11. 2. se rozezněl Lipov sedláckýma a verbuňky, mezi kterými občas zazněla i táhlá písnička při fašankové obchůzce kluků z Lipovjanu a muzikantů muzik P. Galečky, J. Staše a M. Potěšila. O několik týdnů později, 24. března, vystupoval Lipovjan s CM M. Potěšila v Praze na Žofíně u příležitosti plesu pražského Slovákého krůžku. Málo lidí přišlo na tradiční květnovou besedu u cimbálu. Začínalo ji pouze vystoupení FS Kuželovjan s muzikou R. Sokola, protože FS Velička, který měl vystupovat spolu Kuželovjanem na poslední chvíli slíbenou účast odřekl. O postup do předkola a finále strážnické soutěže O nejlepšího tanečníka slovákého verbuňku „bojovali“ letos kluci na regionální soutěži v petrovských Plžách. I trvalý nezájem verbířů z Velké či Kuželova umožnil, že i letos do Strážnice postoupili za Hornácký region jen kluci z Lipovjanu. V té době už Lipovjan a jeho bývalí členové, muzikanti a tanečníci pracovali na pořadu věnovanému 46. výročí založení FS Lipovjan. Tady asi každého napadne, proč neslavil Lipovjan „kulaté“ 45. výročí založení v loňském roce? Protože z důvodu oslavy založení samotných Hornáckých slavností nezbyl v jejich průběhu pro Lipovjan vhodný časový prostor. Na druhé straně je ale nepsaným pravidlem, že rada Hornáckých slavností umožňuje význačné osobnosti Hornácka, muziky či soubory oslavit samostatným pořá-

dem v průběhu Hornáckých slavností. Samotný pořad Hornáckých slavností je vždycky velká výzva. Letos umocněná tím, že délka našeho pořadu nebyla časově omezená návazností dalších pořadů. Tento fakt dovolil přizvat do pořadu všechny muziky, tanečníky a zpěváky spojené s FS Lipovjan a samozřejmě dětský FS Lipovjének. Od začátku do přípravy negativně zasahovaly dávno nasmlouvané povinnosti některých účinkujících. Jako příklad uvádím jen ty, které se přímo týkaly FS Lipovjan - (17. - 18. 6.) verbování kluků za doprovodu CM M. Potěšila v pořadu Kopaničářských slavností na Myjavě, (23. 6.) předkolo a finále soutěže O nejlepšího tanečníka slovákého verbuňku ve Strážnici, (30. 6.) účast v pořadu věnovaném 150 let založení ZŠ Lipov, (8. 7.) verbování kluků opět s muzikou M Potěšila na MFF v Detve pod Polanou. Ne všechno se v pátečním dva a půl hodinovém pořadu, ve kterém tančili, hráli a zpívali bývalí i současní tanečníci FS Lipovjan, CM P. Galečky, J. Staše a M. Potěšila, Sboreček žen z Lipova, Mužský sbor z Lipova, sóloví zpěváci Jana a Jan Karáskovi, Petr Galečka a dětský FS Lipovjének se svou muzikou, podařilo úplně podle našich představ. Reakce diváků přímo na Strážnické hůrce i ohlasy při náhodných setkáváních v dalších dnech hornáckých slavností jsou nezapomenutelné. I proto může-

me pořad k 45 +1. výročí založení FS Lipovjan považovat za velmi úspěšný. Po několikátýdenním odpočinku tančil Lipovjan opět ve Zlíně, na MFF ve Velké Bystřici a s finanční pomocí OÚ Lipov organizačně zajistil sobotní hodovou zábavu. Po klidnějším listopadu čeká Lipovjan náročný prosinec. Na sobotu 1. prosince plánuje druhou výuku hornáckého verbuňku v tělocvičně ZŠ Lipov, o týden později v pátek 7. 12. bude vystupovat v pořadu k 45. výročí založení dětského FS Lipovjének. Na sobotu 15. 12. je naplánovaná tradiční zabijačka a v neděli 16. 12. by měl vystupovat v rámci vánočního koncertu pořádaného kulturní komisí OÚ Lipov. Tradiční štěpánskou besedou u cimbálu a zpíváním u Panenky Marie v lipovském háji v neděli 30. prosince uzavře FS Lipovjan letošní kalendářní rok. Věříme, že svou účastí na výše uvedených akcích podpoříte nejen účinkující, ale také všechny, kteří se na jevišti nepohybují. I pro ně je naše přítomnost nejlepším oceněním jejich práce. Stejně tak se těšíme na setkávání v příštím roce, do kterého vám přejeme „Ať Vám Pámbu zdraví dá a od zlého zachová“.

Ladislav Jagoš Jožiček



FS Lipovjan



Bratislava - Nehmotné poklady Česka a Slovenska - FOTO Mišo Veselský



MFF Myjava - FOTO FS Lipovjan

ŠTĚPÁNSKÁ BESEDA U CIMBÁLU

s HCM Petra Galečky

26. prosince 2018
Sokolovna Lipov, 19:30

„Na Štěpána není pána, každý sobě za pána“
Všichni jste srdečně zváni ... bude aj kyselica

Pořádá FS Lipovjan



ZPÍVÁNÍ U PANENKY MARIE

V Háji u Lipova u sochy Panny Marie

30. prosince 2018, 17:00



Sboreček žen z Lipova

Letošní rok 2018 se pomalu a jistě chýlí ke konci. Při zimních večerech si rády zavzpomínáme na naše pěvecká vystoupení a podělíme se o zážitky i s Vámi, čtenáři Lipovských lístků.

Zdá se, že není o čem psát. Stejně kroje, písničky, jen místa na mapě České republiky se mění. Opak je však pravdou - poznáváme nové lidi, kteří propadli folkloru stejně jako my. Folklor nás obohacuje, spojuje a je v našich srdcích, což jsme mohly zažít například na krásné kulturní akci konané 1. května v Moravské Nové Vsi. Přijaly jsme pozvání na Den lidových řemesel, kde nás doprovázela HCM Petra Galečky. Líbivé Horňácko, společně se Sborečkem žen, dále reprezentovali manželé Karáskovi, bývalí tanečníci souboru Lipovjan a moderátorka Magda Maňáková. Odměnou nám byla pohostinnost pořadatelů, pestrost lidového jarmarku, a hlavně námi očekávaný koncert Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers. Pár děvčat ulovila s panem Havelkou fotku s věnováním do naší kroniky. Při procházce slunečným, teplým odpolednem

některé z nás navštívily nejvýraznější dominantu obce, kostel sv. Jakuba z roku 1773 vystavený Josefem Václavem z Lichtenštejna. Na návsi pod věží jmenovaného kostela nám bylo příjemně při degustaci místních novoveských vín. Živý folklor a lidové tradice jsou neoddělitelnou součástí života obce, což bylo vidět na účasti a zájmu místních občanů.

Několikrát jsme otočily listem kalendáře a znenadání tu bylo další vystoupení, tentokrát za hranicemi naší republiky. Léto bylo v plném proudu a Sboreček žen z Lipova spolu s HCM Jožky Staši se vydal reprezentovat naši obec na Myjavské slavnosti, které se konaly 15. - 17. června 2018. V nedělním odpoledním programu s názvem De je pjesen, tam je radost jsme vystupovaly společně s Folklorní skupinou Lanšper ze Závodu. V krásném přírodním amfiteátru Mestečko MY- A-VY se nesly naše písničky směrem k divákům, kteří si s námi rádi zazpívali nebo se aspoň zasmáli při štěglivých sedláckých či historkách o soužití s našimi chlapy - muzikanty.

Tak jako každým rokem, i letos jsme se zúčastnily Horňáckých slavností ve Velké nad Veličkou. Přijaly jsme pozvání od folklorního souboru Lipovjan, který na Horňáckém stadionu slavil své 46. výročí programem s názvem Na dolinách pod lipami.

Podzim se nesl v duchu svatebního radování. Zpěvem jsme doprovodily do společného života ty, kteří nám vyrůstali před očima a mnohokrát s námi absolvovali naše vystoupení.

S rokem plným písniček a milých setkání se rozloučíme vystoupením na Štěpánském zpívání v kostele sv. Maří Magdaleny ve Velké nad Veličkou.

A i když rok končí, nekončí naše naděje, že stále jedeme dál za velké podpory našich manželů, dětí, blízkých a našich příznivců. Velké díky patří také obci Lipov, která nám vždy podala pomocnou ruku při realizaci našich projektů. Děkujeme a přejeme všem požehnané svátky a v novém roce hodně zdraví a splněných přání.

Sboreček žen z Lipova



45. výročí souboru Lipovjének

V letošním roce si připomínáme rok 1973, kdy byl před 45 lety položen jakýsi pomyslný základní kámen k dlouhodobé a bohaté činnosti tohoto spolku. Jeho řadami prošly stovky dětí, dnes jsou z většiny již dospělí lidé, někteří již bohužel nejsou mezi námi.

U zrodu stáli manželé Stanislav a Jarmila Bilíkovi, velkou oporou jim byla Vladimíra Karásková. O výchovu muzikan-

tů byl tehdy požádán velický primáš Jarek Miškeřík. Nacvičili několik tanců a hudebních čísel, se kterými vystupovali nejen v Lipově a okolí, ale například i v Praze. Nedlouho poté byl zakoupen cimbál. Za celou dobu existence zažil soubor spoustu zajímavých vystoupení a procestoval i kus světa. Ze zahraničních zájezdů je třeba připomenout účinkování na festivalech ve Francii (1991) a Itálii (1992). Žáci

se rovněž objevili na televizní obrazovce a v rádiu. Začátkem 90. let se Lipovjánek rozrostl na dvě složky – Lipovjánek I. (1. stupeň) a Lipovjánek II. (2. stupeň). Od roku 2006 navíc existuje na naší škole další národopisný kroužek těch nejmenších - Přípravka. Souboru se několikrát podařilo postoupit do krajské soutěžní přehlídky (Kyjov, Strážnice), několikrát se objevil i programech MFF Strážnice a v roce 2016 se jeho členové zúčastnili týdenního pobytu v německém Freiburgu v rámci mezinárodního projektu Musikkreativ+. Ve vedení souboru se vystříдалo několik vedoucích, kteří do dětí vštěpovali své znalosti, dovednosti a um po stránce taneční i muzikantské. Sluší se je připomenout:

vedoucí taneční složky Lipovjánku:

Jarmila Bilíková (1973 – 1979)
 Vladimíra Karásková (1973 – 1992)
 Jarmila Ovečková (1982- 2012)
 Dobroslava Jagošová (1988 – 1990)
 Jiří Šácha (1985- 87, 1991 – 1993)
 Věra Jagošová (1992 - dosud)
 Ladislav Jagoš „Jožíček“ (1992 – dosud)
 Renáta Galečková (2006 – dosud)

vedoucí přípravky Lipovjánku

Irena Sedlářová (2006 až dosud)
 Barbora Machálková Cando Ajmakaňa (2006 – 2007)
 Martina Mikesková (2007 – 2010)
 Veronika Maňáková (2010 – 2017)



Rok 1977 - MFF Strážnice

vedoucí cimbálové muziky

Jaromír Miškeřík (1973 – 1979)
 Jiří Šácha (1980 – 1992)
 Petr Galečka (1992 – dosud)

K tomuto jubileu se cimbálové muzice podařilo nahrát první „cédéčko“ v historii souboru s názvem v Lipovském hájku. Vzpomínkový večer s křestem tohoto CD proběhl v pátek 7. 12. 2018 na sokolovně. Měli jste možnost zde slyšet a vidět nejen nejpočetnější lipovskou dětskou muziku a současně mladší a starší Lipovjánek, ale i ty odrostlejší „Lipovjanky“ v podobě taneční skupiny a HCM Jožky Staží. Rád bych na tomto místě poděkoval hudebnímu režisérovi Stanislavu Valáškově a jeho studiu Šopa za zprostředkování nahrávky, Františku Šalému (nakladatelství Albert) za pomoc s výrobou nosiče a v neposlední řadě našemu sponzorovi Jaroslavu Mrázovi, který nám přispěl nemalou finanční částkou. CD je možné zakoupit v ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov u paní účetní.

Lipovjánku bych do budoucna přál hodně motivujících vedoucích a ještě více zapálených dětí. A naší studiové nahrávce? Ať se posluchačům líbí a hlavně ať se šíří naše písničky mezi lidmi. Vždyť jsou tak krásné a působivé.

Petr Galečka



Rok 1975 Hornácké slavnosti

Blahopřání Lipovjánku

Blahopřeji k významnému jubileu 45 let trvání souboru Lipovjánek. Za kus odvedené práce se patří poděkovat těm, kdo se o trvání souboru Lipovjánek nejvíce zasloužili. Především je to Základní škola s bývalým ředitelem Jiřím Šachou a rovněž současným

ředitelem Petrem Galečkou s manželkou Renátou, dále pak nejlepšimu tanečníkovi a verbířovi Ladislavu Jagošovi – Jožíčkovi s manželkou Věrou za jejich cílevědomou práci, kterou dělají bez ohledu na volný čas. Vychovali desítky muzikantů, taneční-

ků a zpěváků. Jsou to už nejméně tři generace dětí, které nám závidí celé okolí. Dát dohromady tolik muzikantů a tanečníků dá pořádně zabrat, ale výsledek je zde vidět. Je to kus dobře odvedené práce.

Jarmila Bilíková

Folklorní soubor Lipovjánek II protančil a prozpíval toto období pod vedením manželů Věry a Jožička Jagošových. Do vedení Lipovjánku nás postavila náhoda. V roce 1992 nastoupila Věrka jako učitelka na Základní školu v Lipově. Bylo nepsaným pravidlem, že každý učitel ZŠ Lipov se kromě vyučování svých předmětů věnoval dětem v zájmových kroužcích. Věrka si vybrala Lipovjánek složený z dětí 5. - 8. třídy s podmínkou, že se na vedení budu podílet i já. Jako vedoucímu Folklorního souboru Lipovjan se mně tak naskytla příležitost pozvolna připravovat dětské tanečníky a tanečnice na jejich případný vstup do FS Lipovjan. Zkoušky Lipovjánku jsme s ohledem na vyspělost dětí začali dělat podobně jako zkoušky v Lipovjanu a pro obohacení folklorního povědomí jsme připravovali vystoupení nad rámec téměř povinné účasti na dětském folklorním festivalu Mladé Hornácko. V prosinci 1992 se Lipovjánek představil žákům ZŠ Lipov v samostatném vánočním pořadu. Z pohledu četnosti vystoupení byl pro Lipovjánek II nejúspěšnější rok 1993. S pásmem U muziky postoupil Lipovjánek z regionálního folklorního festivalu Mladé Hornácko do okresní přehlídky dětských folklorních souborů v Kyjově a následně až do krajské přehlídky v Kroměříži. Spolu s FS Lipovjan vystupoval v Mikulově, Frenštátě pod Radhoštěm a v Rožnově pod Radhoštěm. V prosinci jsme tento úspěšný rok zakončili spolu s Lipovjánkem I v pořadu k 20. výročí založení Lipo-

vjánku. V roce 1994 Lipovjánek jakoby odpočíval a za zmínku stojí snad jen vystoupení na Mladém Hornácku a v Kozojídkách u příležitosti Dne matek. V té době se jezdilo na dvou až třídní soustředění do Starého Hrozenkova, které sloužilo především k nácviku nových tanečních pásem. Pro děti to byla jakási odměna a jeden „školní výlet“ navíc. Většinou se jezdilo vlakem a autobusem, ale v roce 1995 jsme nabídli dětem cestu na kolech. Batohy a tašky nám dopravil na Hrozenkov ochotný otec jednoho z členů Lipovjánku a my jsme se vydali po trase Louka, Velká n. V., Javorník, Vápenky, Kamenná buda, Strání, Březí, Bystřice pod Lopeníkem, Lopeník, Rasová a Starý Hrozenkov. Cestou tam od poloviny vítr a drobný déšť, zato na zpáteční cestě vedro. Přes opravdovou náročnost tohoto putování se, k našemu překvapení, všichni shodli, že když na Hrozenkov, tak jediňe na kolech. Navíc soustředění na Hrozenkově splnilo svůj účel. Pásmo Mlynáře se podařilo pěkně nacvičit a po Mladém Hornácku se líbilo i v červnu na dětském folklorním festivalu v Liptále. Stejně dobře si vedl Lipovjánek i při nahrávání magnetofonové kazety „Ten vánoční čas“ souboru Lipovjan v TONstudiu v Dolních Bojanovicích. V následujícím roce 1996 jsme pro Mladé Hornácko připravili pásmo Na Vojšicích a v červnu ho měli možnost zhlédnout i diváci při „kosení v zámeckém parku“ zámku Buchlovice. Opět se uskutečnilo třídní soustředění na Starém Hrozenkově a znovu jsme jeli na kolech. Připomínku si urči-

tě zaslouží účinkování Lipovjánku II na Kopaničářských slavnostech na Myjavě nebo verbování kluků na Strážnických slavnostech, stejně jako účast v dětském pořadu Hornáckých slavností. V roce 1997 vystupoval Lipovjánek II na Mladém Hornácku s pásmem Lipovské sedlácké.

Název scénáře Lipovjánku II pro Mladé Hornácko z roku 1998 se nepodařilo vypátrat ani u hlavního pořadatele Masarykovy základní školy ve Velké nad Veličkou. V roce 1999 tančil Lipovjánek O vojně a odvodech a přelomový rok 2000 „oslavil“ pásmem Za stodolů pod májem. V prvním roce nového tisíciletí jsme nacvičili Od hry k tanci, vystupovali na Polabském folklorním festivalu v Nymburku a znovu připravili samostatný vánoční pořad. V roce 2002 vystupoval Lipovjánek na Mladém Hornácku s pásmem Podme chlapci podme zbíjat. S tímto programem se děti předvedly i v létě při Podjavorinském setkání na Vápenkách. Do dubnového dětského folklorního festivalu Mladé Hornácko 2003 přispěl Lipovjánek pásmem U muziky. Jubilejní 30. výročí Lipovjánku I a II se slavilo společným pořadem v prosinci téhož roku. Pro rok 2004 jsme připravily scénář Je a je a je to pravda a s ním také účinkování 4. a 5. září na Lázeňském folklorním festivalu v Luhačovicích. Každý rok činnosti Lipovjánku II je možné popisovat zvlášť, každý je téměř stejný, ale úplně jiný. Tuto neopakovatelnost zajišťuje požadavek pořadatelů Mladého Hornácka, aby měly účinkující sou-



bory každý rok nové taneční pásmo. Lipovjánek II je postupně představoval takto:

2005 Jaro nespi obud' sa
2006 Ži židáčku ži vesele
2007 Katerinko staň hore máš galánů na dvore
2008 Na poli mandeľ
2009 A v téj našej zahrádce
2010 Muzikanti zahrajte nám
2011 Šohajčku či si
2012 Na hodách u muziky
2013 Nevím si já rady, 40. výročí Lipovjánku
2014 Sú mlynaré chlapi, chlapi

2015 Na pasinku
2016 Muzikanti zahrajte nám
2017 Dobře kosenka dobře kosí
2018 Dyž sem chodí do školy

26 let s Lipovjánkem II - stovky tanečníků, stovky hodin ve zkouškách. Kromě výše uvedených vystoupení na Mladém Hornácku stojí určitě za zmínku účast v hraném dokumentu ČT Hukvaldské studánky, desítky pravidelných vystoupení v dětských pořadech Hornáckých slavností, při vánočním zpívání u Panenky Marie, vystoupení ke Dni matek, různých akcí Základní školy Lipov nebo vánočních koncer-

tech pořádaných kulturní komisí OÚ Lipov. Přes všechny radosti, ale i mnohá úskalí a trápení stále převládá pocit povinnosti pokračovat dál, pokud mají děti o lidový zpěv, muziku a tanec zájem.

Věra a Jožiček Jagošovi

P.S. Tento článek popisující určité období činnosti FS Lipovjánek II byl již uveřejněn v brožurce, vydané ke 150. výročí založení lipovské ZŠ. Vzhledem k tomu, že dětský FS Lipovjánek letos oslavuje 45. výročí svého založení, dovolujeme si nabídnout malé nahlédnutí do práce s dětmi i široké lipovské veřejnosti.

Kulturní a školská komise

Vážení přátelé, rád bych v tomto příspěvku poněkud zhodnotil činnost Školské a kulturní komise v letech 2014 – 2018. Když jsem dával dohromady veškerou naši činnost, ke svému překvapení jsem zjistil, že za čtyři roky se nám podařilo zorganizovat bezmála padesát akcí. Práce jsme měli opravdu hodně. Organizace některých nám někdy zabrala i tři dny, a to včetně přípravných prací, samotné akce a úklidu. Naši aktivitu jsme se snažili směřovat pokud možno ke všem věkovým skupinám obyvatel Lipova, tedy od dětí až po starší občany. Zařídili jsme nebo se plně podíleli na dětských karnevalech, Mladém Hornácku, Hornáckém zpěvákovi, Dnech matek, Lipovské šlapce, Dnech dětí, Červencových či Srpnových nocích, Fo-fu, plavání, Lipovských hodech, Dnech seniorů, dílničkách pro děti, Adventních koncertech, badmintonových turnajích a dalších. Sluší se připomenout i jména všech, kteří tvořili onen „dobře promazaný stroj“: Renata a Dušan Potěšilovi, Růžena a Antonín Spáčilovi, Pavla a Jan Šantaví, Pavla a Jiří Zubatí, Kateřina a Michal Zháňalovi, Věra Bucifalová, Radka Maňáková, Jan Karásek, Ivo Křivánek a Renáta a Petr Galečkoví. Rád bych tedy všem těmto členům kulturní komise poděkoval za spoustu odvedené práce, která někdy stála nemalé úsilí a hlavně hodně volného času. Já jsem rád, že jsme si „ukrojili“ kus svého soukromí. Měli jsme k sobě dost blízko a to byl základ našeho dobrého kolektivu. Pokud jste byli s naší prací spokojeni, vel-

mi nás to těší. A pokud se nám něco nepovedlo, určitě to nebylo našim úmyslem. Protože kdo nic nedělá, ten nic nepokazí. Děkujeme za vaši přízeň a v poněkud pozměněné sestavě se na vás budeme těšit i nadále.



Jubilanti v roce 2019

Josef Maňák	1. 1. 1939	80 let	Lipov 136
Božena Kostelanská	1. 2. 1939	80 let	Lipov 447
Anna Kolaciová	4. 2. 1939	80 let	Lipov 54
František Žák	13. 2. 1939	80 let	Lipov 487
Josef Mikulčík	14. 2. 1939	80 let	Lipov 461
Anežka Karásková	27. 4. 1939	80 let	Lipov 388
Jana Sečkařová	6. 5. 1939	80 let	Lipov 323
Antonie Karásková	2. 6. 1939	80 let	Lipov 420
Vilém Hudeček	27. 7. 1939	80 let	Lipov 141
Pavel Trýska	26. 8. 1939	80 let	Lipov 484
Marta Mikulčíková	12. 11. 1939	80 let	Lipov 461
Rostislav Žák	7. 12. 1939	80 let	Lipov 303
Anna Strachotová	22. 12. 1939	80 let	Lipov 403

Lenka Karásková	7. 1. 1934	85 let	Lipov 71
Růžena Josefíková	10. 3. 1934	85 let	Lipov 9
Marie Karásková	18. 4. 1934	85 let	Lipov 304
Marie Červenková	16. 5. 1934	85 let	Lipov 120
Růžena Ondrušová	5. 8. 1934	85 let	Lipov 197

Antonín Polehňa	12. 4. 1929	90 let	Lipov 297
Marie Prachařová	12. 4. 1929	90 let	Lipov 349
Anežka Karásková	13. 11. 1929	90 let	Lipov 364

Občané starší 90-ti let

Marie Sedlářová	27. 11. 1928	91 let	Lipov 214
Jenovéfa Jagošová	13. 10. 1926	93 let	Lipov 203
Františka Körberová	13. 12. 1926	93 let	Lipov 58
Božena Jagošová	28. 4. 1925	94 let	Lipov 440
Jiřina Vavříčková	30. 5. 1925	94 let	Lipov 71
Anežka Čerešňáková	4. 1. 1923	96 let	Lipov 202
Marie Pokorníková	22. 6. 1923	96 let	Lipov 191
Růžena Jagošová	27. 1. 1921	98 let	Lipov 416
Anežka Václavová	10. 3. 1921	98 let	Lipov 71

50 let manželství

Věra a Miloslav Jagošovi	21. 6. 1969	Lipov 234
Božena a František Potěšilovi	20. 9. 1969	Lipov 239



Vítání občánků

(25.11.2018)

Eliška Holíbková	22.5.2018	Lipov	539	Oliver Šústek	15.9.2018	Lipov	170
Erik Žák	5.7.2018	Lipov	558	David Miškeřík	29.9.2018	Lipov	583
Ondřej Podlucky	14.7.2018	Lipov	588	Jiří Skála	2.10.2018	Lipov	292
Marie Pokorníková	20.7.2018	Lipov	567	Emily Masbaha	3.10.2018	Lipov	24
Marie Šantavá	14.8.2018	Lipov	431	Sebastian Jurena	21.10.2018	Lipov	130



Hrstka veršů

Tři králové, tři mudrci

Ať přišli k malé vsi anebo k městu
tři králové na pouti z dálné dáli,
hledali stále do Betléma cestu
a na setkání všech dětí se ptali.

Neznali ji však mladí ani staří
a mudrci dál putovali dlouze
za líbeznou a nehasnoucí září
hvězdy, co jasně plála na obloze.

Pak našli chlév a Jezulátko v seně,
oslík tam hýkal a bučelo tele
a králové z Východu zaníceně
začali zpívat k slávě Spasitele.

Heinrich Heine



Akce v Lipově v roce 2019

Sobota 05. ledna

**Tříkrálová sbírka od 09:00 hodin,
sraz koledníků je v 08:45 hod. na OÚ**

Sobota 12. ledna

Rybářský ples



Sobota 19. ledna

Myslivecký ples

Neděle 27. ledna

**Akademie ke 100. výročí založení Sokola
v Lipově – v 15:00 hod. Sokolovna**

Sobota 09. února

Školní ples

Sobota 23. února

Ples sportovců

Pátek 22. března

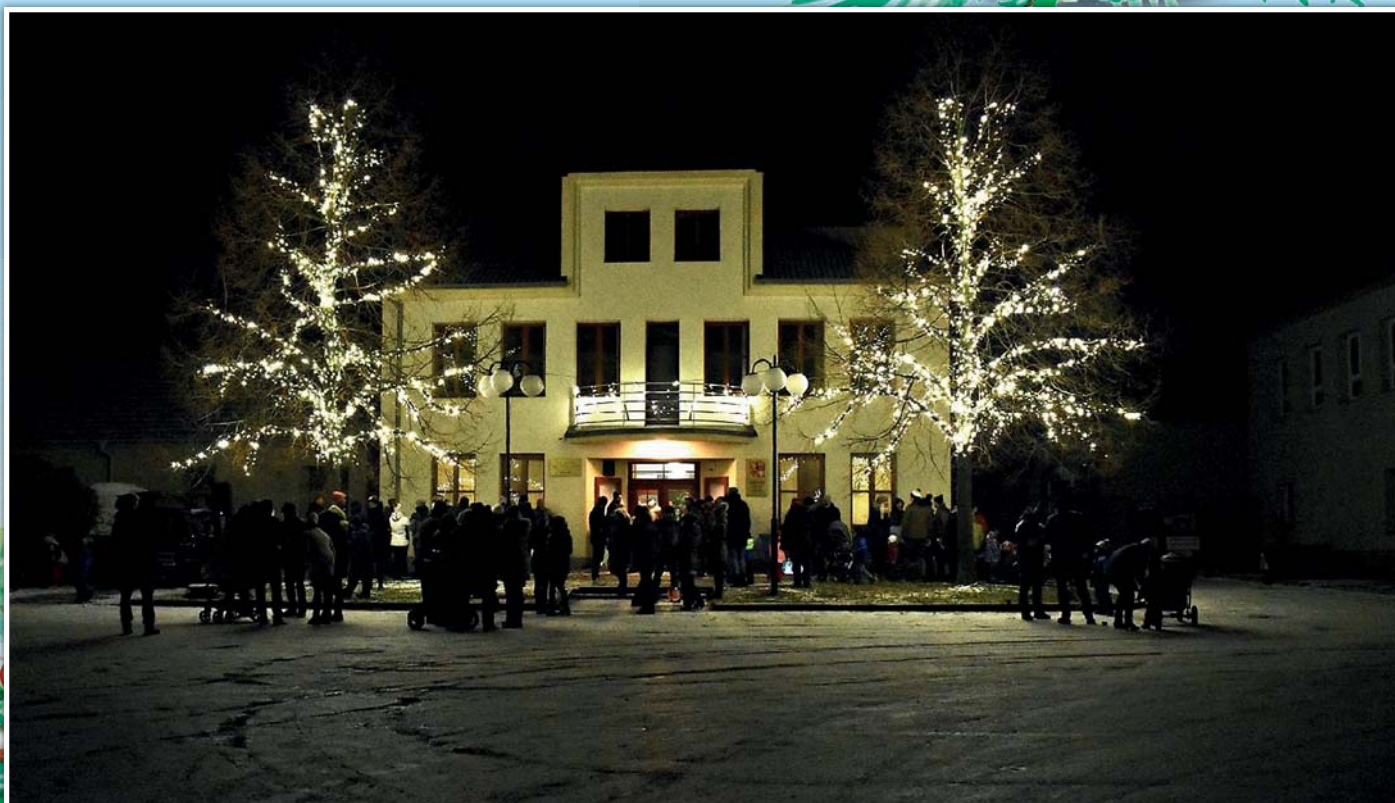
**Krvavé jahody - Beseda
s Věrou Sosnarovou, která přežila gulag
– v 10:00 hod. Sokolovna**

A tam hore, na salašu

Koleda, duvaj



1. A tam hore na salašu, tam sa ovce dobre pasú,
požeňme tam bratrové na ostruží zelené.
2. Ovce sa tam budú pásti, my si budem oheň klásti,
já si dobre zatopím, obuchem si zatočím.
3. Na mú dušu, je ně zima, zešťa by sa ně perina,
aj kožíšek vlašský a pančošky s podvazky.



*V ten kouzelný vánoční čas, ať přání se vyplní každému z Vás.
Děti i dospělí v záznaky uvěří, lásku a štěstí naleznou u dveří.
Krásné prožítí svátků vánočních a mnoho štěstí do nového roku!*